

Edini slovenski dnevnik
-v Zedinjenih državah.-
Velja za vse leto... \$3.00
-Ima 10.000 naročnikov.-

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
-in the United States.-
Issued every day except
-Sundays and Holidays.-

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 122. — ŠTEV. 122.

NEW YORK, TUESDAY, MAY 25, 1915. — TOREK, 25. MAJA, 1915.

VOLUME XXIII. — LETNIK XXIII.

AVSTRIJSKI AEROPLANI SO OBSTRELJEVALI

ARZENAL V BENETKAH TER MESTO ANCONO.

680,000 MOŽ ZBRANIH ZA BOJ PROTI ITALIJI.

AVSTRIJA JE PRIČELA S SOVRAŽNOSTMI NA KOPNEM IN NA MORJU. — V JUŽNO TIROLSKO VRE MOGOČNA NEMŠKA ARMADA IN PRIPRAVLJA SE VPAD V ITALIJANSKO OZEMLJE. — OBLEGANJE VERONE. — FORMALNA NAPOVED VOJNE OD STRANI NEMČIJE. — NEMŠKI POSLANIK ZAPUSTIL RIM.

London, Anglija, 24. maja. — Italija in Avstrija sta pričeli danes s sovražnostmi na kopnem in na morju in sicer par ur potem, ko je vlada italijanskega kralja objavila formalno napoved vojne. Italija je tudi objavila zaveznikom, da ne bo pod nobenim pogojem sklenila separatnega mira s katerikoli sovražnikom.

V zgodnji jutranji uri so se približali italijanski obali ob Jadranskem morju avstrijski aeroplani, torpedni čolni in rušilci. Obstreljevali so kakih šest mest, med temi tudi Benetke. Konečno so se avstrijske ladje umaknile radi premoči sovražnika. Tudi na Tirolskem in na istočni meji sta sovražni armadi v stiku in izmenjale se je prve strelje.

Načrt kampanje ni še jasen vendar pa se splošno domneva, da bo Avstrija in Nemčija skušali zadati hiter in odločen udarec, nakar bi Italijani izgubili pogum. Govori se celo, da bo poveljeval nemškimi četami Hindenburg.

Glasi se, da se že pomikajo nemške čete s težko artilerijo, aeroplani in Zeppelin po dolini preko Adige (dotok reke Pada v severni Italiji) v smeri proti Veroni. V tej direkciji se hoče udariti italijanski centum ter stem preprečiti da bi Italijani udarili na Furlansko, kjer imajo boljše šanse za napredovanje.

Protitalijansko razpoloženje raste v Nemčiji in Avstriji z vsakim dnem dočim se v zaveznikih deželah vse veselja vstopa Italije v vojno.

Rim, Italija, 24. maja. — Danes se je tukaj uradno objavilo, da so avstrijski aeroplani napadli vladni arzenal v Benetkah. — Aeroplani se je pognalo.

Napadlo se je tudi mesta in kraje Porto Crosini, Ancona, Barletta, Gessi, Potenza, Picerno in otoke Tremiti. Obstreljevanje Ancone je trajalo celi dve uri.

V uradni objavi se tudi poroča o napadu avstrijskih bojnih ladij na italijansko obalo. Glasi se, da so se morale avstrijske bojne ladje umakniti po kratkem obstreljevanju. V poročilu se glasi: — Vedelo se je vnaprej, da se bo takoj po napovedi vojne začelo z akcijo proti naši obali, a bolj z namenom, da se moralno učinkuje kot pa z ozirom na vojaške uspehe. Mi smo pa bili pripravljeni nato in obstreljevanje je bilo kratko.

Pričetek malih bitk na Tirolskem.

Dunaj, Avstrija, 24. maja. — Avstrijsko vojno ministrstvo je danes objavilo, da so se pričele sovražnosti ob italijanski meji in da se je završilo par spopadov. V poročilu se glasi: — Na fronti ob italijanski obali se je pojavila italijanska artilerija pri Strassoldo. — (Strassoldo je grajsčina in k tej spadajoča vas v Furlaniji. — Opom. ured.).

Zeneva, Švica, 24. maja. — Glasom poročil iz Bellinzona v italijanski Švici so se završile prve sovražnosti ob 2. uri danes zjutraj, ko je avstrijska artilerija obstreljevala italijanske postojanke ob Adizi pred Rivoli. Poteklo je par minut, predno so Italijani odgovorili na ogenj. Avstrijski so tudi pogladi v zrak dva majhna mosta na italijanskem ozemlju pri Adizi. Civilno prebivalstvo v Valtellina v Lombardiji je zapustilo domove ter pribežalo v mestu Tirano in Bormio. Prvega večjega spopada se pričakuje ob bregovih reke Adige. Avstrijske in nemške čete vro neprestano na fronto preko Inomonta in Merana.

Haag, Holandsko, 24. maja. — Iz informacij, ki so došle v Haag, je razvidno, da so koncentrirali Nemci in Avstriji na italijanski fronti 680,000 mož. Zasedli so vse strateško važne pozicije. V skupni armadi je 34 divizij po 20,000 mož. Izmed teh je le deset avstrijskih.

Lastnoročno pismo avstrijskega cesarja.

Dunaj, Avstrija, 24. maja. — Patriotične manifestacije na Dunaju so dosegle danes višek. Pred vojnim ministrstvom so se zbrale velikanske množice ljudi, ki so kričale: — Dol z Italijo! — Dol z izdajalci!

„Wiener Zeitung“ je objavila lastnoročno pismo cesarja Franca Jožefa na grofa Stuerghk-a, avstrijskega ministrskega predsednika. Pismo se glasi: —

— Italijanski kralj mi je napovedal vojno. Perfidno kot je ne pozna zgodovina, je izvršilo italijansko kraljevstvo napram obojema zaveznikom. Po zvezi, ki je trajala več kot trideset let, tekmo koje je imela Italija priliko povečati svoje teritorialne posesti ter se razviti v cvetočo državo, nas je sedaj zapustila v uri nevarnosti ter prešla z vihrajočimi zastavami v tabor naših sovražnikov.

— Mi nismo ogrožali Italije in omejevali njene avtoritete. Ni smo napadli njene časti ali interesov. Vedno smo lojalno izvrševali dolžnosti zveze ter ji naklonili svojo protekcijo, kadar jo je potrebovala. Storili smo še več. Ko je obrnila Italija svoje poželjive poglede preko naše meje, smo sklenili, da ohranimo mir in prijateljsko razmerje, dati velike in mučne žrtve, ki so nam prav posebnost segle do srca. Poželjivosti Italije, ki je mislila, da je treba izrabiti trenutke, pa ni bilo mogoče ustežiti ter se mora izpolniti usoda.

Moje armade so se zmagoslavno upirale mogočnim armadam na severu skozi deset mesecev tega velikankega boja v zvestem prijateljstvu s armadami našega zaveznika. Nov in izdajalski sovražnik na jugu vam ni noben nov sovražnik. Veliki spomini na Novaro, Mortaro in Vis, ki so tvorili ponos moje mladosti; duh Radecki-ja, nadvojvode Albrehta in Tegethoffa, ki se vedno živi v moji armadi in mornarici, mi jamči, da bomo tudi na jugu uspešno branili meje monarhije.

— Pozdravljam svoje v boju preiskušene čete, katerim je zmaga zagotovljena. Njim in njihovim voditeljem zaupam. Zaupam narodu, kateremu gre moja hvala za vse velike žrtve. Molim k Vsemogočnemu, da blagoslovi naše zastave ter nam dodeli svojo pomoč v naši pravični stvari.

Italija dolži Avstrijo radi napada na Srbijo.

Rim, Italija, 24. maja. — Vlada je objavila sledeče glede stališča Italije od pričetka sedanje vojne:

— Situacija je postala za Italijo neznosna, ko sta Nemčija in Avstrija napadli Srbijo ter povzročili evropski požar, ne da bi o tem obvestili Italijo.

Italija je legitimno varovala svoje lastne interese soglasno s pravicami, katere ji je zagotovila trzozeva.

Avstrija se je trdovratno upirala pravičnim italijanskim zahtevam, kljub naporom Nemčije. Vsled tega je edino Avstrija odgovorna za novo vojno. Italija je storila kar je bilo v njeni moči, da jo prepreči.

Nemški cesar hoče voditi armado proti Italiji.

Rim, Italija, 24. maja. — Glasi se, da namerava nemški cesar osebno poveljevati armado proti Italiji. Princ Viljem iz Wieda, famozni albanski kralj, je bil na lastno željo prestavljen k štabu, ki bo vodil operacije proti Italiji. (V Albaniji so ga pa stražili italijanski zandarji. — Opom. ured.). Nemški cesar je baje nasvetoval Avstrijem, naj se ne prenačuje ter spuste v boj z Italijani, dokler ne pride on na vojno pozorišče.

Nemčija je uradno napovedala Italiji vojno.

Berlin, Nemčija, 24. maja. — Nemčija je formalno napovedala Italiji vojno. Princ Buelow, nemški poslanik v Italiji, je bil odpoklican. Radi Binkosti niso izšli listi ter vsled tega ni čuti glasov listov z ozirom na napoved vojne. Pozno zvečer so se vršile po cestah demonstracije in množica je skušala priti do italijanskega poslanstva, ki pa je močno zastraženo izza napada na poslanika pred par dnevi.

Tukaj kroži zanimiva vest, ki pa najbrž ne bo resnična. Pred kratkim se je baje poklicalo italijanskega atašea v nemški glavni stan ter mu pokazalo zemljevid, na katerem so bile označene močne avstrijske postojanke ob meji. Stem se je hotelo razpršiti vsak dvom, da bi Nemčija eventualno ne podpirala Avstrije.

Pogajanja Rumunske glede vstopa v vojno.

London, Anglija, 24. maja. — V brzojavki na „Daily Chronicle“ iz Bukarešte se glasi: — Rumunska vlada se pogaja z zavezniki. Kralj Ferdinand je inspiciral armado in veliko navdušenje prevladuje. Splošno prevladuje mnenje, da stoji Rumunska pred vojno za uresničenje svojih narodnih aspiracij.

Švica je zastražila svojo južno mejo.

Bazel, Švica, 24. maja. — Švicarska vlada je poslala močna ojačenja na svojo južno mejo in posebno v kanton Ticino. Prepričati se hoče predvsem organizacijo čete prostovoljcev za službo v italijanski armadi. Tozadevno agitacijo vodijo irendentisti.

Položaj v Mehiki.

Osebnostni zastopnik predsednika Wilsona se je vrnil iz Mehike. — Generala Torresa so vjeli.

Washington, D. C., 24. maja. — Danes je sprejel predsednik Wilson v avdienci svojega osebnega zastopnika Duvala Westa, ki se je vrnil iz Mehike. O čem sta razpravljala, ni nikomur znano. Baje mu je West nasvetoval, da naj glede Mehike še vedno zasleduje tako politiko kakor jo je zasledoval dosedaj in da naj pri vsaki priliki štiti interese tamošnjih Amerikancev.

Duval West bo ostal še nekaj dni v Washingtonu; v Mehiko se najbrže ne bo več vrnil. Carranzova in Villova agentura sta izdali vesti o zmagah. Cigave vesti so resnične, se ne more dognati.

Brownsville, Tex., 24. maja. — Tukajšnji Carranzov konzul je izjavil, da je general Luis Cabarel vjeli Villovega generala Alberta Carrera Torresa.

Washington, D. C., 24. maja. — Iz raznih poročil je razvidno, da so Carranzove čete v Vera Cruzu praznovali zmago nad Villovo armado. Villove čete so pa v Chihuahui slavile zmago nad Carranzovimi. Če so se vršili boji, ni v poročilu omenjeno.

Villovi vojaki so baje zavzeli mesto Las Caosa, ki leži nasproti Del Rio, Tex. S tem kontrolira Villa vso mejo države Coahuile.

Grški kralj.

Atene, Grška, 24. maja. — Grški kralj Konstantin je prestopil pljučnico. Zdravstveno stanje se mu je obrnilo veliko na boljše. Nemški specialist, profesor dr. Kraus, bo dospel v Atene nocoj ali pa jutri dopoldne.

POZORI

Dobili smo še par sto „PRA-TIK“. Kdor jo želi dobiti, naj pošlje 12 centov.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
62 Cortlandt St., New York City.

Z zapadnih bojišč.

Brezuspešni naskoki.

Z obeh strani se poroča, da se je odbilo vse naskoke sovražnika. — Boji ob reki Maas.

SPLOŠNI POLOŽAJ.

Pri Neuve Chapelle in Ablain so zavezniki v ofenzivi, pri Ypres in Arras pa Nemci.

Berlin, Nemčija, 24. maja. — Glede dogodkov na zapadnem bojišču se je objavilo sledeče: „Na zapadnem vojnem pozorišču se je odbilo več dnevnih in nočnih naskokov Angležev med Neuve Chapelle in Givenchy ter francoske naskoke na severnem obronku griča pri Lorette, pri Ablain in severno ter južno od Neuville. Sovražnika sta imela težke izgube. Med rekama Maas in Mosel se še vedno vrše artilerijski boji.“

Pariz, Francija, 24. maja. — V današnjem popoldanskem uradnem poročilu se glasi: „Med Steenstraete in Ypres so vzporedno večkrat Nemci več naskokov, pri katerih so uporabljali duševne bombe. Vse te naskoke se je odbilo. V okolici severno od Arras so se vršili boji celo noč. Sovražnik je izvedel več protinaskokov, katere je pa ustavila naša artilerija.“

Nemški aeroplan nad pariskim predmestjem.

Pariz, Francija, 24. maja. — Neki nemški Taube-aeroplan je poletel danes zjutraj nad severnim predmestjem Pariza ter je vrzel več bomb, ki pa so napravile majhno materialno škodo. Ranjen ni bil nihče.

V današnjem večernem poročilu se glasi, da se je uvelo oster artilerijski dvoboj z ognjem težke francoske artilerije, ki je bil namenjen na ladjedelnice v Ravensyde, južnozapadno od Ostende. Pri La Bassee so Angleži nadalje napredovali in pri Neuville se je odbilo oster nemški naskok, pri čemur so imeli Nemci velike izgube.

Angleži so izpraznili zakope.

London, Anglija, 24. maja. — V danes objavljenem angleškem poročilu iz angleškega glavnega stana se glasi, da so angleški topovi razdejali tri nemške baterije. Istočno od Ypres so vzporedno Nemci ob 3. uri zjutraj infanterijski naskok, dočim je nemška artilerija ob istem času metala duševne bombe. Angleške čete so bile prisiljene zapustiti par zakopov in Nemci so prodrli angleško črto na dveh ali treh mestih. Boji trajajo še naprej.

Bela knjiga o Belgiji.

Berlin, Nemčija, 24. maja. — Nemška vlada je izdala Belo knjigo glede nastopa civilnega belgijskega prebivalstva proti nemški armadi. V knjigi se navaja, da so ljudje streljali na čete, da so jih polivali z vrelo vodo in da so vzporedno izvajali atentate na nemške častnike. Teh izgrede so se vdeležili vsi stanoviti, vstevši duhovnike, ženske in otroke. Izgrede se je večkrat naznanjalo z zvonjenjem iz cerkvenih stolpov.

Bela knjiga označuje uradno poročilo belgijske vlade glede grozovitosti Nemcev kot nezanesljivo, ker ni bila vlada v stanju, da bi se prepričala o istinitosti dokazov.

Ameriška pošta odprta?

Berlin, Nemčija, 24. maja. — V uradni brzojavki iz Rotterdamu se zatrjuje, da je angleški cenzor odprl ameriško pošto za Holandsko, ki se je nahajala na krovu ameriškega parnika „Philadelphia“.

POZORI

Genjenim odjemalcem nasnanjamo, da nam je zaloga importiranih KOS popolnoma pošla.

Slovenic Publishing Co.

BOJI PRI SHAWLI IN PRI DNJESTRU.

RUSKA KRIŽARKA SE JE POTOPILA.

NEMŠKA, KAKOR TUDI RUSKA POROČILA PRAVIJO, DA JE POLOŽAJ V GALICIJI IN NA RUSKO POLJSKEM NEIZPREMENJEN. ANGLEŠKI DOPISENIK PRAVI, DA ZA NEMCE IN AVSTRIJCE NI NOBENE REŠITVE VEČ. — ARMADI GENERALA MACKENSENA PRETI VELIKA NEVARNOST. — SE DAJ JE NA GALIPOLISU 200,000 TURŠKIH VOJAKOV. — ZAVEZNIKI SO IZKRCALI DOSEDAJ ŽE 90,000 MOŽ.

Položaj na vzhodnem bojišču.

Dunaj, Avstrija, 24. maja. — Avstrijsko vojno ministrstvo je izdalo danes sledečo izjavo:

Na severnem bojišču je položaj neizpremenjen. V srednjem delu Galicije se boji še vedno nadaljujejo.

Na južnem Poljskem smo pri Kielce vjeli zadnje dni trideset častnikov in preko 6000 mož.

Berlin, Nemčija, 24. maja. — Nemški generalni štab naznanja, da je situacija na vzhodnem bojišču neizpremenjena. Skoraj ob vseh frontah se vrše manjši artilerijski spopadi, ki pa nimajo nobenega upliva na splošen položaj.

Rusko poročilo.

Petrograd, Rusija, 24. maja. — Izjava, ki je bila izdana včeraj zvečer, se glasi:

V okolici Shawli je zavzel sovražnik nekaj važnih postojank. Nemci, ki so prekorčili pri Rosjenu reko Dubico, smo pogladi nazaj.

Sovražnik je na levem bregu reke Visle že večkrat poskušal prodreti našo bojno črto, toda mi smo ga vedno zapodili v beg.

Južno od Pilice je bil sovražnik že večkrat stopil v ofenzivo, pa se ni mogel vzdržati. V tej okolici se je vršila 22. maja izvanredno vroča bitka. Vjeli smo 1000 mož in zaplenili štiri strojne puške.

V Galiciji se je omejil sovražnik na defenzivo. Med Vislo in Przemyslom smo ob levem bregu reke San precej napredovali in odbili pri Rudniku vse sovražniške napade. Severnovzhodno od Senieva smo prepoznali Nemce iz vasi Dobra. Na levem bregu reke Dnjestr so se vršili 21. maja vroči spopadi. Sovražnik je bil večkrat prodrl prav do naših strelnih jarkov, pa se je moral vselej umakniti. Vjeli smo 17 častnikov in 640 mož.

General Hindenburg.

Berlin, Nemčija, 24. maja. — Nemški general Hindenburg si je priboril pri Shawli ob reki Dubici dve veliki zmagi in podi sedaj sovražnika proti vzhodu in jugovzhodu.

Angleško poročilo.

London, Anglija, 24. maja. — Petrogradski dopisnik nekega tujkajnjega lista je brzojavil:

Nemški cesar se še vedno mudi na fronti v Galiciji. Skoraj vse vojne operacije se vršijo pod njegovim nadzorstvom. Slava generala Hindenburga je čisto zatemnela. Položaj nemško-avstrijske armade je naravnost brezupen; generalu Mackensenu se najbrže ne bo posrečilo prodreti rusko bojno črto. Če v najkrajšem času ne dobi potrebnih ojačenj, bo njegova armada izgubljena.

200,000 Turkov na Galipolisu.

London, Anglija, 24. maja. — Dopisnik „Daily Telegrapha“ poroča s Tenedosa:

Turki so poslali skoraj vso svojo armado na polotok Galipolis in si na vse načine prizadevajo iztrgati zaveznikom južni del polotoka. Baje je sedaj na polotoku 200,000 mož redne armade. Poleg tega so pa na azijski strani ogromne rezerve, katere se lahko vsak hip transportira preko ozine.

Zadnji čas se je začela udeleževati bojov tudi turška mornarica, ki je bila dosedaj skrita v Marmarskem morju.

Na južnem delu polotoka Galipolis se boji še vedno nadaljujejo. Posamezni spopadi so tako vroči, da jih ni mogoče popisati. Pod varstvom artilerije so zavezniški izkrcali v soboto zopet nekaj novih čet na polotoku. Vojaki so čisto neopazni prišli na svoj cilj. Turki so bili v nedeljo ponovno napadli zavezniške postojanke pri Sed-il-Bahru, pa so se morali po trinitnem boju umakniti.

Turško poročilo.

Berlin, Nemčija, 24. maja. — Turški generalni štab naznanja: Pod varstvom svojih topov je napadel včeraj sovražnik naše postojanke pri Sed-il-Bahru, toda mi smo ga kljub temu, da je dobil velika ojačenja, pogladi v beg. Na bojišču je obležalo nad 2000 Francozov in Angležev. Zaplenili smo eno strojno puško in precej vojnega materiala.

Včeraj ponoči je izstrelila naša artilerija neki sovražniški zrakoplov, ki je padel v morje. Naše obrežne baterije so zopet začele streljati na zavezniške bojne ladje. Neko angleško križarko so zadeli štirje streli; težko poškodovana se je morala umakniti proti jugu.

Ruska bojna ladja se je potopila. Berlin, Nemčija, 24. maja. — Iz Bukarešte poročajo, da se je v Črnem morju potopila ruska bojna ladja „Panteleimon“. Od posadke, ki je štela 1400 mož, se baje ni nikdo rešil. Podrobnosti še niso znane. Križarka je najbrže morda letela na kako turško mino, mogoče je pa tudi, da so jo Turki potopili.

Potopljena bojna ladja je imela 12,800 ton displacementa in je bila zgrajena leta 1902.

Turška izguba.

Berlin, Nemčija, 24. maja. — Turški generalni štab uradno naznanja, da je neki angleški podmorski čoln torpediral turško bojno ladjo „Pelenk-Deria“. Utonila sta baje samo dva moža, vsa ostala posadka se je pa rešila. — „Pelenk-Deria“ je bila zgrajena leta 1890 v Kielu na Nemškem.

Petopljen transportni parnik. Atene, Grška, 24. maja. — S Tenedosa poročajo, da je dospel v Marmarsko morje neki angleški podmorski čoln in torpediral štiri turške transportne ladje, na katerih se je nahajalo 4000 vojakov. Rešilo se jih je le malo.

Izkrcane čete.

Carigrad, Turčija, 24. maja. — Dosedaj so izkrcali Francozi in Angleži ob Dardanelah 90,000 mož. Od teh jih je kakih 4000 tako zbolelo, da so se morali vrniti. Zavezniki dosedaj še niso imeli posebnih izgub. Največ jih je padlo tedaj, ko so se izkrcavali. Postojanke, katere so v južnem delu polotoka zavarovali, skoraj ni mogoče zavzeti.

Rusi v Vanu.

Tiflis, Transkavkazija, 24. maja. — Oddelek ruskih vojakov je zavzel mesto Van, ki leži med jezerom Van in med perzijsko mejo. S tem so se tamošnji prebivalci rešili Turkov in kurdskih rodov, ki so jih vedno napadali.

Turki so se brez vsakega odpora umaknili.

V Vanu in v Urumiah, Perzija, so uganjali Turki nepopisne grozovitosti. Zavezniški pravijo, da je za vse zločine, ki so se dogodili v tem okraju, odgovorna Visoka Porta.

Konzul umorjen?

London, Anglija, 24. maja. — Neka tukajšnja brzojavna agencija je dobila iz Odese brzojavko, da je bil prejšno noč v Carigradu umorjen italijanski konzul. Morilec je baje pobegnul. Poročilo ni uradno potrjeno.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)FRANK SAKER, President.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.Place of business of the corporation and
addresses of above officers:
23 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.Za celo leto velja list za Ameriko in
"Canada" \$3.00
"pol leta" 1.50
"pol leta za mesto New York" 4.00
"pol leta za mesto New York" 2.00
"Evropa za celo leto" 4.50
"Evropa za pol leta" 2.55
"Evropa za četrt leta" 1.70"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvenredno nedelje in praznikov."GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne
priročajo.Denar naj se blagoviti pošilja po
Money Order.Pri spremembi kraja naročnikov pro-
simo, da se nam tudi prejšnje
bavilnice naznanijo, da hitreje
najdemo naslovnik.Dopisom in pošiljankam naredite ta
naslov:"GLAS NARODA"
23 Cortlandt St., New York City.
Telefon 4687 Cortlandt.**"Obrambna vojna."**

Sedaj ima torej tudi Italija svojo "obrambno" vojno. Ko čeli svet "brani", tudi Italija ne more vojvati napadalne vojne. Raditega je povsem logično, da je postavil tudi italijanski kralj Viktor Emanuel proklamacijo na "svoj narod", v kateri se do pčice natančno dokazuje, da se je Italiji vsililo vojno in da mora ona braniti svojo "narodno čast in integriteto".

Res, smejati bi se moral človek, če bi ne bilo tako proketo žalostno in obenem ogavno. Kako zelo je morala napredovati splošna blaznost v Evropi, da se more po večmesečnem barantanju z obema stranikama farbat narod, da se gre sedaj v resnici za narodno čast! Žal, da ni nobenega dvoma več: italijanski narod vrjame tej naravnosti blazni gluposti ter se trga za to, da plača mistično čast naroda z zelo realnim življenjem. Da se bo lepo Italijo razdelalo in uničilo, da jih bo na stotice pomorjenih, da jih bo še več za celo življenje pohabljenih: na to ne misli v teh dnevih boleznega navdušenja nihče in vsi sanjajo o slavi in moči "nove Italije".

Kljub nad vse sramotni politiki barantanja, katero je uganjala italijanska vlada, pa je najti dosti vzrokov, vsled katerih je navdušenje česte umljivo. Trozveza je bil povsem nenaraven stvar. Naravno nasprotje med Italijo in Avstrijo je bilo preveč živo in staro, da bi se ga moglo odstraniti s pogodbo, sklenjeno na sestanku diplomatov. Narod, ki je enkrat v oblasti narodnega sovjetstva, se ne bo tako hitro zadovoljil ter pustil svoje sorojake pod tujejezično vlado. Kar se je leta 1866 že skoro uresničilo — namreč osvojitve Tridenta in Trsta od strani protovoljeve Garibaldi-ja — to je živelo naprej v sreči italijanskega naroda, naprej do današnjih dni.

Razven irendentističnih teženj pa je bila Avstrija v Italiji sovražna raditega, ker je bila od nekdanje reakcijske države, se jo je smatralo v demokratični Italiji za predstavljateljce političnega nazadnjajstva in absolutne monarhije. V Italiji so se vedno mislili na Metternicha in njegov režim, kadar se je govorilo o Avstriji, in imeli so prav, ki so mislili tako. Sistem v črnozlati monarhiji se ni nič izpremenil in ista reakcijska vlada se sedaj, dasiravno je poteklo že več desetletij od istega časa.

K temu so pa še prišli zelo realni interesi na Balkanu, ki so bili ogroženi vsled avstrijskih želja in radi, katerih bi moralo priti prejalšlejo do konflikta. Raditega je popolnoma upravičeno mnenje, da je ležala kal sedaj zavrženega razkroja trozveze v balkanski politiki Avstrije, ki bi julija meseca 1913 skoro dovela do svetovne vojne. Vojno je preprečil takrat armade, a to naglašava vsak hip ve-

sklep Avstrije, da se ne vmeša v drugo balkansko vojno, ki se je ravno kar končala.

Vsled tega ni niti najmanjšega dvoma, da Nemčija in Avstrija nista računali na pomoč Italije v preteklem juliju, v času, ko sta nastavili Srbiji pištolo na prsi. Ministrski predsednik Giolitti je dvanajst mesecev prej izrečno izjavil, da ne bo Italija nikdar podpirala svojih zaveznikov, ako bi se šlo za napad na kako balkansko državo. To pa je storila Avstrija v trenutku, ko je poslala Srbiji ultimatum.

Dopisi.

New Alexandria, Pa. — Danzadnem herem novice o evropski vojni in kar miraz me skoraj pretresa, ko berem, koliko življenj zahteva to roparsko klanje. Daj Bog, da bi bilo že enkrat konec vseh teh homatij! — Z delavskimi razmerami se ne morem preveč pohvaliti, pa tudi pritožiti ne. Družba nam je dala sedaj dovolj počitnice, po zimi smo pa delali po štiri dni v tednu. Bosi so nam rekli, da bo meseca maja boljše. Maj je prišel, s polno paro se pa še sedaj ne dela. Delamo samo po dva dni, zasluzimo pa komaj toliko, da imamo za vsakdanji kruh. Sem ne svetujem zaenkrat še nikomur hoditi. Če se bodo delavske razmere kaj izpremenile, bom že sporočil. Pozdrav! — Jožef Tomšič.

Clinton, Ind. — Dne 19. maja si je tukajšnji rojak Michael Zupšek s samokresom pretrgal niti življenja. Vzrok samomora ni znan. Menda je storil dejanje v hipni blaznosti. Tukaj zapuščena žena in dva nepreskrbljena otroka. L. B.

Naša bodočnost.

Celovški "Mir" priobčuje: Pod tem naslovom prinaša zagrebški "Priatelj Naroda" članek, ki ga pa v polnem obsegu ne moremo priobčiti iz razlogov, ki jih ni treba šele pojasnjevati.

Je pri nas ljudi — tako začnemo, — ki so v skrbah radi bodočnosti našega naroda vsled sedanjih dogodkov. Teh bojznih narodno-politične narave mi ne delimo. To je sicer gotovo, da ta vojna v vsakem narodu — pa tudi v našem — zapusti globokih sledi gospodarske naravi. Trebalo bo 20 do 30 let mučnega dela, da se nadomesti izguba na ljudeh in vrednost v tej vojni. Ali pri tem imamo tolažbo, da bodo nasledniki, ako bodo delavni in pametni, lahko popravljali vse te škode in izgube. Tu bo treba postavljati nove zgradbe, vzrediti novo žival, urediti opustošene njive — bo to posla, in to velikega za poljske, gospodarske, obrtne in tovarniške delavce; vse blago, torej tudi kmečki proizvodi bodo imeli veliko ceno. Dela bo toliko, da bo treba pomoči naših izseljencev v Ameriki. So torej pričakovanja, ki ne silijo nikogar v obup, marveč opravičujejo najboljše nade. Seveda bo tudi žalosti in boli na primer pri onih, ki jih ne bo več. Ali ta žalost se bo razprostirala po vsej Evropi, ne bo ga skoraj naroda brez nje. Tudi med tistimi, ki niso sedaj zapleteni v vojno. V tem pogledu so si torej narodi Evrope enaki. Ali vse to zlo, ki je povzročila sedanja vojna, se sčasoma popravi, samo naj bosta pametna in dobra državna uprava in vzgoja.

Glede narodno-političnih posledic te vojne, meni članek, najprej, da uspeh ne bo tak, da bi se morali mi bati teritorialnih izprememb naše države in našega naroda. Vzroki dosedanjih homatij ostanjejo. A v tem da je jamstvo, da bodo morali v bodočnosti še bolj računati z zadovoljstvom vsakega in torej tudi malih narodov. Radi te okolnosti bodo morali bolj nego doslej ozirati se na želje, potrebe in zahteve tudi našega naroda. To se ne da več potajevati: sedanja vojna je povzročila ceno malih narodov! Danes se veliko več govori in piše o vrednosti malih narodov. Ta vrednost se odkrito priznava sedaj celo tudi na Angleskem in narasla tudi v monarhiji Avstro-Ogrski. Madjari morejo — to naglašava članek posebno — še toliko pisati, govoriti in hvaliti se, ali sedaj ima besedo vrhovno vodstvo vojne. Vojno je preprečil takrat armade, a to naglašava vsak hip ve-

denje in junaštvo sinov našega naroda.

S takim narodom bo moral računati vsakdo. Kdo bo imel duše, ali če te nima, kdo bo imel korajže, da bi s takim narodom ne postopal tako, kakor gre temu narodu po Bogu, pravici in zaslugi? Ali bodo taki ljudje, ki so bili tolikokrat na tem, da izgube svoje življenje, dopuščali, da bi postopali z njimi, kakor bi se ravno komu izljubilo? Ne, ti naši ljudje, ki se povrnejo z bojnimi poljan, ojekleneli v sreč, izsolani v izkustvu, ti nam bodo v najboljšje jamstvo, da po vojni mora nastati drugo, novo, boljše življenje za naš narod. Treba le, da bomo mi pametnejši in složni. Narod, ki je toliko preстал in prebil tekom stoletij, mora po taki vojni napredovati in zvevati. Ako nas doslej niso mogli iztrebiti toliki neprijatelji in nesreče, nas bodo mogli še manje po sedanjih vojni. Naš narod vstaja k novemu življenju. To nam jamčijo toliko njegovi mrtveci in toliko kri njegovih vojakov, s katerimi so pokrite bojne poljane...

Tekom leta.

Povest. — Spisal Josip Stariha.

(Nadaljevanje.)

Vsi se prestrašeno ozrejo, slisati je bilo, kakor bi iz vseh kotov v delavnici vpraševali komaj slisni glasovi in govorili za Bukovcem:

"Vojna? Vojna? Vojna? Vojna?"

In nastala je nekoliko hipov tišina. Nihče si ni upal drugemu pogledati v obraz.

"Bodimo nekoliko veselejši", izpregovori čez nekoliko Bukovec. "Prvi dan leta je, upajmo, da nam ne prinese preveč hudega v poznejših dneh. Prestali smo predlansko, 1912. leto v miru, dasi so se kopicili preteči oblaki na nebu, zato lahko upamo, da nas ne zadene tako hitro ta šiba božja. In na to upanje in na srečno bodočnost napojimo!"

"Bog usliši prošnjo!" pravi mati in vsi trčijo z očetom, da so čaše veselo oživele in zazvenele...

"Kdaj se torej zopet vidimo doma?" vpraša nato mati.

"Jaz pridem vsekakor za Veliko noč", odgovori Minka.

"Jaz pa skoro gotovo ne bom mogel", reče Francelj, "ker bi tiste dni rad napravil malo potovanja v Prago z nekaterimi svojimi tovariši. O Binkoštih potem je premalo prostega, vidimo se torej šele na jesen, ko že slečem vojaško suknjo. In tedaj nastopijo lepši časi in dolgo bomo skupaj."

Pozabljeni je bilo vse drugo sedaj vsa družina se je zopet vdala veselemu brezskrbstvu, zakaj najbližja bodočnost se jim je kazala v lepših sinjih barvah, se je smejala in lesketala. Pozno je že bilo, ko so se razšli in ko je stala skrb na mati še pri Franceljni in Minkini postelji ter položila desnico na njuno čelo, na ustna in na prsi, kakor v onih davnih časih, ko ju je spravljala še vsak večer sama k počitku.

"V imenu Očeta... in Sina... in svetega Duha..."

Odšla je po prstih, na vratih se je še enkrat ozrla...

Drugo jutro na vse zgodaj je Klančarjeva koblica, stara in suha, potegnila voz izpred hiše. Skrbno zavita sta sedela na njem Minka in Francelj in mahaje z roko se poslavljala od očetove hiše.

Bukovec in mati sta še dolgo stala sredi pota in zrla za vozom. Še ko je izginil za ovinkom in ko se je čul samo še ropot koles, sta stala nekoliko hipov...

Nad okolico se je spenjalo vedro nebo, obetal se je najlepši dan in v Bukovec delavnici je zapelala žaga, se je oglašil oblič in klavir in začel se je zopet znani vesel vsakdanji koncert...

IV.

Za tem je prošlo nekoliko mesecev. Drevje je odevlo v vsej krasi, sočna trava je dozorela po širnih travnikih, sonce je stalo z vsakim dnem višje in se vozilo z vsakim dnem dlje časa po modrem in globokem svodu. Obetal se je dobra letina, vse je bilo veselo in je zaupno pričakovalo bogate jeseni in najsibo kakršne koli zime. Po njivah, travnikih in vrtovih je mrgolelo delavcev, ropotali so vozovi, hrskali konji v lepa zlate jutra, pela je zvenela

kosa, bliskali so se srpi in vesela pesem je plula od grlica do grlica.

Tudi mesto je vršelo kakor poln panj, ulice so bile živahne, klopi po dolgih šumečih dvorednih zasledene. V dolgih vrstah in ob pravih jutranjih žarkih, ko je še rahla mlečna meglica ležala na oddaljenih gozdnih vrhovih, so vsaki dan korakali vojaki iz mesta na včrbalice, lepi in mladi, življenja polni. Na vse zgodaj se je glasila njih pesem čez široko planjavo, pesem, prepletena z lepimi mladimi mislimi, plujočimi daleč v bodočnost ali vračajočimi se daleč nazaj za hrepenenjem, ki je ostalo za tretjo goro. Te dolge vrste, ta brhla mladost, to kipeče življenje, kdo bi si mislil, da že preži nanje iz zasede ljuta pošast, da že brusi ostre svoje zobe in na stečaj odpiha svoje grozno žrelo. Žareče oči bliskajo in užigajo v viharini strašni noči, debela telesa go tla in se koljejo, gora ječi in nebo se stresa. Toda pesem se glasi še vedno v lepo jutro, bliska se jeklo in slepi, po žilah vre mlada kri in kipi, kipi kakor krop iz prepolne posode.

Med vrstami stopa tudi Francelj. Dve zvezdi sta že na vratniku, a še več od zvezd so vredne lahke noge, je vredno lahko in veselo srce. Vsak dan bližje svojim viljem ga ne briga mimosoida telesna utrujenost, dnevi se odlegajo hitro drug za drugim, izginjajo v večnost, in to je v sedanjih prehodnih dobi največja tolažba, to izpodbuja in podžiga, to dela veselo srce. Kmalu bo konec, se tri, štiri mesece in zlata prostost zasije lepše, kakor sije sedaj zlato solnce nad temi dobravami, nad tem poljem in nad gozdovi.

Vse gre po sreči. Minka tudi že dela zrelostni izpit, lahko ji gre izpod rok, skoro zasije dan, ko bosta oba preskrbljena. Med njima in domom se menjujejo dolga pisma, pisana od doma sicer s trdimi, okornimi črkami, a prepojena z vero, upanjem in ljubeznijo. Od povsod lijo svetli žarki, kakor v praznični odeti cerkvi, je, ko se povzdiga monštranca in se iskri zlato, trepetajoče po zraku, s kadilom napolnjenim...

Mesto je tuje, sovražno, Francelj se čuti osamljen, ni jih mnogo, ki bi govorili njegov jezik, nespoštovan in oholo preziran. A to neti in neti, to dviga ljubezen do njega, da ne usahne nikdar, da se samo še več in več, da naraste v mogočen plamen, ki ga ni mogoče pogasiti, ki se le še bolj razmahne, kadar pride hladan zrak do njega. V tujem mestu je doma ljubezen do doma, ljubezen do vsega, kar je dala mati domovina, in do vsega, kar ona pričakuje od svojega sina in od svoje hčere. Kakor piščeta pod koklo se zbira vse na enem prostoru, pod enim perotnicami, vse, kar enako misli, in čuti, kar govori eno in isto govorico, sladko govorico.

Tudi Francelj porabi vsako priliko, vsak prosti trenutek, da se je sešel z ljudmi, ki so bili njegove narodnosti in z njim enakega mišljenja. In z njim je bilo še nekaj ožjih tovarišev njegovih, a tudi precej navadnih slovenskih vojakov, ki so posečali vsako narodno prireditve, vsak narodni praznik. To so bili svetli in sveti trenutki na tem otoku, pogrezajočem se že globoko v nenasične valove tujega morja.

Tako je bila tudi neka domača prireditve v domačem hotelu one usodopolne nedelje, ko se je pisalo 28. junija 1914.

Pod visokimi kostanji, pod smrekami in pod lipo so bile bele pogrnjene mize, nanje je skozi bujno listje metalo sonce svoje žarke in sence, okoli njih je seveda pestra množica. Pod praznično obleko so bila praznična srca, veselo razpoloženje se je čitalo z vsakega obraza. Na skromnem odru so udarjali tamburaši naše pesmi, vmes se je pelo in govorjalo. Vse skromno, a vse domače in prisrčno. Brat pri bratu, znanec pri znanec, znanca pri znanici in med znanici, nevesta pri svojem ženinu. Večinoma vse mlado, samo življenje, sam-komaj razevelj evet. Moj Bog, koliko jih je še danes skupaj od teh? Kakor perje, ki ga spustiš v vetru z visokega vrha, so se razpršili, kakor ptice, ki plane med nje orel, so se kričaje poizgubili na vse štiri vetrove...

Toda dostikrat je še sijalo sonce, so se še svetile mlade oči, se je še glasila pesem in se je penilo rumeno pivo v čašah. Upala so srca, lepah misli polna. Nihče ni videl, da nekdo koplje v bližini črno zemljo, da postane temelj do nebes visoki steni, ki bo v kratkem ločila dva svetova, enega, ki je bil, drugega, ki šele bo. Nihče ni slišal zamolklih udarcev motik in mrtvaškega zvenenja zemljo rušičih lopat, ki bodo preobrnilo svet in z njim njega samega in njegovo lastno usodo. Brezskrbni smehi, sladke, srce topeče besede, a vmes zamolkli udarci motik in lopat, — kako se to strinja, kako naj se to edini?...

Razposajenost narašča, telesa in duše se vedno bolj razgreva, vedno udobneje se sedi v tem polbladu. Razpravljajo se politična vprašanja, pišejo se razglednice, pije se pivo...

Toda, kaj je to? Naenkrat molk — od zadnje mize se dvigne bled obraz, sedeči si šepčejo nekaj na ušesa in strmi drug drugega kakor ne bi se poznali.

Kakor bi bila od nekod priletela na mizo debela skala, se je vse zdrnilo, začutilo nenadni pritisk zraka, čudno se pregibajočega.

"Grozna novica je prispela pravkar v naše mesto", je govoril bledi obraz s tresočim glasom. "Iz Sarajeva prihaja in se potrjuje. Prestolonaslednik Fran Ferdinand in njegova prevzvišena gosposopra sta mrtva. Atentat. Ne ve se še, kako se je zgodilo, to nam prinesejo v kratkem časopisi. Slovani smo izgubili s tem umorom vse, zakaj ni ga bilo boljšega prijatelja in zaščitnika nam od sedaj pokojnega nadvojvode. In kakšne bodo posledice iz tega nečloveškega čina za nas, o tem sedaj nimamo pojma, vsekakor nedolžne in usodopolne... V znak žalosti prekinemo današnjo veselico in vjdajmo se žalosti, ki je nadomada napolnila naša srca."

Naenkrat je bilo tukaj on, česar ni poprej nihče vedel, česar ni nihče slišal. Glasno so kopale motike in rušile zemljo lopate. Čulo se je razloženo in težko kakor živine je leglo na prsi in na dušo. Nastal je molk, prestrašene oči iščejo opore in izhoda. Prišlo je, tukaj je... kaj bo iz tega?...

(Pride še.)

Za najbednejše med bednimi.

Sprejeli smo še sledeče zahvale:

Stari trg, pri Slovenjem Gradcu, 24. aprila 1915.
Blagorodni gospod!

Za blagodušno poslano svoto K 178 za najbednejše v dekaniji, blagovolite sprejeti prisrčno zahvalo. Bog plačaj! Spoštljivi poklon in pozdrav dobrotnikom! Denar se bo razdelilo po naročilu.

Z veseloštopovanjem
Anton Slander,
kanonik in dekan.

Ormož, 29. aprila 1915.
Velečastiti gospod!

Potrjujem sprejem 178 kron, katere se bodo po vašem navodilu razdelile. Bog povrni stotero!

Pozdrav!
A. Gliebe, dekan.

Blagorodni gospod!

S hvalečnostjo potrjujem sprejem 178 K, ki jih bom razdelil po župnijah moje dekanije med najbednejše med bednimi. — V imenu teh: Bog povrni!

Z odličnim spoštovanjem
Alejzj Novak, dekan.

Konjice, 1. maja 1915.
Vaše Veleblagorodje!

Prisrčna zahvala za poslanih 178 kron. Poslal sem jih podrejenim župnikom, ki jih bodo razdelili med najbednejše med bednimi. — Ubogi bodo molili za svoje dobrotnike v Ameriki.

J. Hrašlej, dekan.

Šent Peter pri Gorici,
26. aprila 1915.

Dr. Frančišek Knaus, župnik, potrjujem sprejem 178 K, ki ste mi jih poslali iz sklada za najbednejše med bednimi. — Bog naj vam in darovalcem stotero povrne.

Pozdravljeni!

Gorica, 26. aprila.

Srčna hvala za poslano svoto 178 K. — Bog vam povrni!
Jos. Pavletič, stolni župnik.

Velika tatvina v Budimpešti.

V stanovanje dr. Hemerika Gergoeja v Budimpešti so vlomili neznanzi tatovi in pokradli dragocenosti, ki so vredne nad 100.000 kron.

Izpred sodišča.

Izpred mariborske sodne dvorane.

Posnemamo iz graškega "Arbeiterwille": Dne 12. aprila se je vršila pred mariborsko okrajno sodno razprava, ki je zbudila ne samo v Mariboru, ampak po celem Štajerskem vseobče zanimanje. Odvetniški uradnik Karl Sark je bil tožen po damah, ki delujejo pri mariborskem "Rdečem križu", da jim je očitil, da ne nekaj je stvin, namenjenih za uboge ranjence same zavile. "Arbeiterwille" prinaša o tej obravnavi zanimivo poročilo, katero tudi mi v izvlečku prinašamo: Kot tožilce so nastopile: gospe Fell, Modrinjak (sodnikova soproga), Jahn, dr. Fridrihova (zdravnikova soproga) in gospea Deutsch. Tožilce so zaposlene v mariborski vojaški bolnišnici. Neka gospa Weinzerl je ob Božiču leta 1914 prila g. Sarka, da se jerebice, ki jih je nekdo podaril, niso uporabile za uboge vojake. Sark je odgovoril, da tudi on ve o neki srni, ki se ni porabila za določeni namen. Pri prvi obravnavi dne 29. marca je izjavil obtoženec, da ve dotovo, da se je dne 14. oktobra kos srne, ki je bil namenjen za ranjence, spkel in so ga dame "Rdečega križa" v vojaški bolnišnici povzile. Ker je g. Sark s svojo trditvijo o srni, posebno ko je trdil, da so tudi možje in drugi prijatelji teh dam se udeležili omenjene žužine, so se omenjene dame čutile znova žaljene in so proti g. Sarku vložile novo tožbo. Raditega je bila prva obravnavna prelozena. Med oni mimoski, ki so se udeležili pojedine vojaški bolnišnici, so bili med drugim tudi: urednik "Marburgerer" Jahn, profesor Seppner in njegova soproga, kakor tudi vpočkjeni železniški uradnik Fell. Vsi ti so tedaj nastopili proti Sarku pot tožbe. Kot priče so bile v tej zadevi zaslišani predsednici mariborske skupine "Rdečega križa", gospa Scherbaum in gospa županja dr. Schmiedererjeva, majorjeva soproga Rulietz, Kramer in hčerka obtoženčeva gospodična Sark. Iz izpovedi priče je bilo razvidno, da so dame, ki so zaposlene v vojaški bolnišnici upravičene si vzeti kako žužino. O žužini dne 4. oktobra sicer obe predsednici niste bili vprašani, a mnenja ste, da so imele kuharice pravico, si vzeti za trud žužino. Ranjenci so baje isti dan dobili teletino in guljaš v določeni meri. Žužina, katero so si dame usodnega dne pripravile, baje ni bila srnska, ampak jelenova pečenka. Kar se tiče družinskih članov imenovanih poprej, je baje urednik "Marburgerer" g. Albert Jahn kos pečenke, da jo pokuši in v "Marburgerer" poroča o njeni dobroti. Tudi drugi gospeje in dame, ki so se isti dan nahajale v bolnišnici so dobile kosčke mesa le "za poskušnjo". Tožilce je zastopal občinski svetnik dr. Orosel, obtoženca pa je zagovarjal njegov šef dr. Vladimir Sernee. Sodnik dr. Stergar je obsodil g. Sarka na 100 K globe za "Rdeči križ" ali 10 dni zapore. Iz cele obravnave je razvidno, da se med damami in gospi, ki so zaposleni pri "Rdečem križu" zelo mnogo govori in se potem tak "zaupni" dogodki zvedo po celem mestu. Čeravno obtoženec z dokazom resnice pred sodnikom ni prodir, vendar izgleda vsa stvar precej čudno. Gotovo je, da "Rdečemu križu" cela zadeva ne bo koristila. Posebno osebe, ki nimajo nobenega opravka v bolnišnici, niso storile s svojo udeležbo pri pojedini "Rdečemu križu" posebne usluge. Naj bi bili raje opustili "poskušanje" dišeč žužine. Sicer pa imajo o dobroti jedil, ki jih dame "Rdečega križa" prirejajo, soditi ranjenci, a ne nepoklicani. — Tako piše "Arbeiterwille."

Huda kazen.

V New Yorku so obsodili na 6-mesečno ječo Josepha Schwarzar, ker je bil obdolžen, da se je skril v sinagogi na Noble St. Obtoženec je zatrjeval, da je v sinagogi zaspal, dočim so detektivji izpovedali, da je hotel sinagogo okraštati.

Poskušeni samomor.

V newyorškem Central Parku je izpil večeraj 29-letni Ugo Stefanini precejšnjo dozo strupa. Neki stražnik je opazil na ležalečega in je takoj odredil, da so ga prepeljali v bolnišnico. Ko je prišel nekoliko k zavesti, je izpovedal, da se je hotel zastrupiti, da se je hotel zastrupiti, ker ga je zastopila ljubica.

POUK V ANGLEŠČINI!

To je gotovo lepa prilika, kakor tudi v korist nam tujcem. Piše se lahko za brezplačno pojasnila na:

Slovensko korespondenčno šolo,
6119 St. Clair Ave., Cleveland, O.

NASI ZASTOPNIKI.

kateri so pooblašteni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle:

Jenny Lind, Ark. in okolica: Michael Cirar.
San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin.
Denver, Colo.: John Debevo in A. J. Terbover.
Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.
Pueblo, Colo.: Peter Cullig, J. M. Rojtz, Frank Janesh in John Germ.
Salida, Colo. in okolica: Louis Costello (The Bank Saloon).
Walsenburg, Colo.: Ant. Sattlich in Frank Blatnik.
Clinton, Ind.: Lambert Bolekar.
Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.
Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič, 635 Aurora Ave.
Oglesby, Ill.: Math. Hribernik.
Depue, Ill.: Dan. Badovč.
Chicago, Ill.: Frank Jurjev.
La Salle, Ill.: Mat. Komp.
Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Zalelet in Frank Bambich.
Mineral, Kans.: John Stale.
Waukegan, Ill.: Frank Petkovšek in Math. Ogrin.
So. Chicago, Ill.: Frank Černe in Rudolf Požek.
Springfield, Ill.: Matija Barborič.
Frontenac, Kans. in okolica: Frank Kerne.
Mulberry, Kans. in okolica: Martin Koa.
Calumet, Mich. in okolica: Pavel Shaltz in M. F. Koba.
Detroit, Mich. in okolica: Joseph Glasč.
Manistique, Mich. in okolica: B. Kotzlan.
So. Range, Mich. in okolica: M. L. Likovč.
Aurora, Minn.: Josip Fugina.
Chisholm, Minn.: K. Zgonc, Jakob Petrich in Frank Žagar.
Duluth, Minn.: Joseph Sharabon.
Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouže, M. L. Kapsch, Jos. J. Peshel in Louis M. Perušek.
Eveleth, Minn.: Jurij Kotze.
Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.
Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.
Kittsville, Minn.: Joe Adamich.
Nashauk, Minn.: Geo. Maurin.
Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.
St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.
Aldridge, Mont.: Gregor Zobec.
Great Falls, Mont.: Math. Urich, 3409 N. 5th Ave.
Brooklyn, N. Y.: Alojzj Česarček in Leo Štrkelj.
Little Falls, N. Y.: Frank Gergorka.
Cleveland, Ohio: Frank Sakser, J. Martinčič, Chas. Karlinger in Jakob Besnik.
Barberton, O. in okolica: Alois Balant.
Bridgeport, O.: Frank Hočevar.
Collinwood, O.: Math. Slapnik.
Lorain, Ohio in okolica: John Kums, 1735 E. 33. St.
Youngstown, O.: Ant. Kikelj.
Oregon City, Oreg.: M. Justin.
Allegheny, Pa. in okolica: M. Klarich.
Bessemer, Pa.: Louis Hribar.
Bradock, Pa.: Ivan Germ.
Bridgeville, Pa.: Rudolf Pletersček.
Burdine, Pa. in okolica: John Keršič.
Conemaugh, Pa.: Ivan Pakj.
Claridge, Pa.: Anton Jerina.
Canonsburg, Pa.: John Koklic.
Broughton, Pa. in okolica: A. Demar.
Dacragh, Pa.: Dragutin Slavič.
Export, Pa. in okolica: John Prostor.
Forest City, Pa.: Karl Zalar in Fr. Leben.
Farell, Pa.: Anton Valentinič.
Greensburg, Pa. in okolica: Venceslav Palčič.
Irwin, Pa. in okolica: Frank Demar.
Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.
Meadow Lands, Pa.: Georg Schults.
Moon Run, Pa. in okolica: Frank Maček.
Pittsburgh, Pa

IZVEŠEVALNI ODBOR:

Frank Sakner, predsednik, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Tajniki:

Edward Kalish, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Rudolf Trost, 393 W. Central Park, New York, N. Y.

John Jager, blagajnik, 5241 Upton Ave. So., Minneapolis, Minn.

Denar, kolikor ga podružnica sama ne potrebuje, naj blagovolijo poslati Mr. John Jager. Vsaka vplačana svota bode potrjena po blagajniku in razglašena po slovenskih listih.

Pozor! — Tajniki in blagajniki podružnic Slov. Lige!
Tem potom so prošeni vsi tajniki podružnic Sl. Lige, da nemudoma pošljejo na glavnega tajnika sledeča poročila: število članov, ime in naslov predsednika, tajnika in blagajnika, kraj podružnice ter dan ustanovitve.

Blagajnike podružnic pa prosim, da o poslanem denarju na glavnega blagajnika napravijo dva poročila in pošljejo enega na glavnega blagajnika, enega pa na glavnega tajnika, da tem potom lahko vedno izkažemo natančen račun in stanje Slov. Lige.

Za vsa nadaljna pojasnila tičočja se Slov. Lige, naj se cenj. rojaki obrnejo na glavnega tajnika Slov. Lige.

EDWARD KALISH, glavni tajnik.
6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Vse iztise Pravit Slovenske Lige smo poslali glavnemu tajniku Slovenske Lige, Mr. Edwardu Kalishu, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, O. — Oni, ki nimajo Pravit, naj se obrnejo naravnost nanj. — Vse potrebne informacije daje glavni tajnik.

Uredništvo G. N.

Moč italijanske armade in mornarice.

Armada.

Italijanska armada ima v mirnem času 12. armadnih zborov katerih vsak ima dve diviziji (1. zeta je IX. armadni zbor, ki ima tri). Prvi je v Turinu, drugi v Aleksandriji, tretji v Milanu, četrti v Genovi, peti v Veroni, šesti v Bolonji, sedmi v Anconu, osmi v Florenci, deveti v Rimu, deseti v Napolju, enajsti v Baru, dvajseti v Palermu.

Poleg 25 teritorialnih divizij ima Italija še tri samostojne kavalerske divizije.

V mirnem času ima italijanska armada: dva polka grenadirjev, katerih vsak ima po tri bataljone; 96 infanterijskih polkov (vsak tri bataljone); 12 bersaljskih polkov (po štiri bataljone); osem alpskih polkov, ki tvorijo skupaj 26 bataljонов; 29 kavalerskih polkov (po 5 eskadronov); 36 artilerijskih polkov, ki imajo vsega skupaj 211 baterij; en polk artilerije na konjih (osem baterij) dva polka gorske artilerije (12 baterij); 2 polka težke artilerije (20 baterij); šest ženijskih polkov; en železniški polk, 1 bataljon zrakoplovec.

V mirnem času ima tedaj Italija: 389 infanterijskih bataljонов, 150 konjenjskih eskadronov, 263 baterij artilerije (1060 topov), 82 ženijskih stotnij. K temu pridejo še štabi, sanitetji, preskrbovalne čete, 12 legij karabinerjev, 110 stotnij trdnjavske artilerije in kolonjske čete.

V miru ima Italija 15.123 častnikov, 290.000 vojakov ter 64.500 konj in mul.

V vojnem času šteje italijanska armada 3.160.000 mož. V vojni pride seveda na prvi vrsti v poštev stalna armada, rezerva in deli domobranstva. Te tri kategorije štejejo skupaj — brez častnikov — 1.250.000 mož. Iz raznih virov je znano, da ima Italija samo en milijon dobro izurjenega in dobro preskrbljenega vojskav. Omeniti je pa treba, da pokliče Italija v slučaju najhujše potrebe pod orožje tudi finančne stražnike in gozdarje.

Italijanska mornarica.

Takoj, ko so bile italijanske države združene, je začela graditi moderna mornarica. Sedaj ima Italija štirinajst modernih linijskih ladij, štiri pa še niso popolnoma zgrajene.

Linijske ladje so: "Ammiraglio di St. Bon", "Emanuele Filiberto", "Regina Margherita", "Benedetto Brin", "Regina Elena", "Vittorio Emanuele", "Napoli", "Roma", "Dante Alighieri", "Conte di Cavour", "Giulio Cesare", "Leonardo da Vinci", "Andrea Doria", "Caio Duilio".

Zgrajene so bile od leta 1897 do 1913, imajo od 9800 do 22.800 ton, od 13.500 do 28.000 konjskih sil ter delajo od 18 do 22 vozlov na uro.

Italija ima deset oklopnih križark, katerih najstarejša "Marco Polo", je bila zgrajena leta 1892, najnovejši, "Amalfi" in "San Marco" pa 1908. Križark štiri najst (med temi šest modernih), štiri kanonske čolne, 40 torpednih rušilev, 71 velikih torpednih čolnov, 15 torpednih čolnov drugega razreda in 49 podmorskih čolnov.

Vse obrežje je razdeljeno v tri okraje, katerim poveljujejo trije podadmirali. Prvi okraj (Specia) sega od francoske meje do Terracine, drugi (Napoli) od Terracine do rta Santa Maria di Leuca, tretji (Benetke) od omenjene rta do avstrijske meje.

Mornariški zbor sestoji iz 1987 častnikov, 33.000 mornarjev in 3000 mož obrežne straže. Mornariški obvezniki se dele v dve kategorije: prva se porabi za obrežno stražo, druga pa za bojne ladje. Vojaški dolžnosti je podvržen vsak mož, ki izpolni 20. leto.

Italija ima tri glavna vojna pristanišča prvega razreda z arzenali: Specia, Napolj in Benetke, ter tri vojna pristanišča drugega razreda v Tarentu, Maddaleni in Castermare di Stabia.

Zračno brodogojstvo.

Italijansko zračno brodogojstvo je iz sedmih armadnih zrakoplovov, enega vodilnega balona treh mornariških zrakoplovov in treh poskusnih zrakoplovov. Vsi njeni zrakoplovi so bili zgrajeni med letom 1907 in 1914. Večje število zrakoplovov je še v gradnji, oziroma so bili zadnji čas zgrajeni.

Ranjeni in mrtvi slovenski vojniki.

Izgube 17. pešpolka.

(Nadaljevanje.)

Belaj Josip, 16. stot., Lienfeld, ranjen.
Belovčič Ivan, 3. IV. maršstot., Vinica, mrtve (31. jan. do 28. februarja 1915).
Berdajc Franc, 3. stot., Temenica, ranjen.
Bernik Ivan, 5. stotnja, Selea, ranjen.
Blažič Mihael, 2. stot. Trebelno, ranjen.
Blodnikar Anton, 2. stot., iz kamniškega okraja, mrtve (31. januarja do 28. februarja 1915).
Bostič Josip, 8. stot., ranjen.
Bradeško Anton, 6. stot., Medvode, ranjen.
Breceljnik Franc, 2. odd. stroj. pušk, Zg. Šiška, ranjen.
Briecelj Alojzij, 2. odd. strojnih pušk, Dobrunje, vjet.
Brugger Peter, 4. stot., vjet.
Bučar Franc, 1. stot., Trebelno, ranjen.
Burkeljca Ivan, 7. stot., vjet.
Butkovec Ivan, 6. stot., Toplice, ranjen.
Čadež Gregor, 6. stot., Poljane, mrtve (31. jan. do 28. febr. 1915).
Cankar Jakob, 2. stot., vjet.
Cankar Ivan, 6. stot., Nažovice, ranjen.
Čebašek Franc, 5. stot., Zg. Pir-

"NEMŠKA KULTURA".

Prijatelj našega lista nam je poslal sledečo pesem, ki je bila priročena v "Basler Nachrichten". Ne vrjeli bi, da je zamogel kak list sprejeti v svoje predale ne nesramne širokoustne fraze, če bi ne imeli originala v rokah. — Nekaj je jasno! V pesmi je izraženo javno mnenje Nemcev, katerim ni nič svetega, ki so sklenili z vsemi dopustnimi in nedopustnimi sredstvi zagospodovati celemu svetu.

ALSO SPRACH
HERR HOFRATH HEINRICH VIERORDT
in Karlsruhe, Baden.

DEUTSCHLAND, HASSE!
Von Heinrich Vierordt.

Her fluten jetzt alle zur selbigen Zeit,
Wie die gierigen Geier zur Beute bereit,
Sie fallen zu dreien voll Rauberlust an
Dich Deutschland, den friedlichen Wand'rer im Tann!

Der Kette, der Brite, der Russe, zu Dritt:
Die Phrase, der Geldsack, der Hunnenberitt!
In die Seele, du Deutschland, einbrennen dir lass
Den tiefen, den nie mehr austilgbaren Hass!

Den Hass, der dir lang, ach, zu lang schon gefehlt,
Nur von Kache, Vergeltung und Wut sei besetzt!
Du gemueht geschalt'nes, erstick dein Gefuehl,
Dein menschliches, wuerzend im Feldschlachtgewuehl!

O du Deutschland, jetzt hasse! mit eisigem Blut
Hinschlaechte Millionen der teuflischen Brut,
Und tuermten sich berghoch in Wolken hinein
Das rauchende Fleisch und das Menschengeweib!

O du Deutschland, jetzt hasse! geharnischt in Erz:
Jedem Feind einen Bajonettstoss ins Herz!
Nimm keinen gefangen! mach jeden gleich stumm!
Schaff zur Wueste den Guertel der Laendler rundum!

O du Deutschland, jetzt hasse! im Korn gleeht das Heil:
Und zerspalt' ihre Schaedel mit Kolben und Beil!
Diese Rauber sind Bestien, sind Menschen ja nicht,
Mit der Faustkraft vollstrecke des Herrgotts Gericht!

O du Deutschland, jetzt hasse! Und hieb nun und Stoss!
Bataillone, Batterien, Geschwaeder los, los!
Aus den Truemmern der Welt steig', auf ewig dann frei
Von dem Wahn, von dem Fluch deiner Auslaenderei!

Pesem je tako nesramna, da je niti ameriški nemški listi niso ponatistili, čeravno ponatistnejo vsako nemško nesramnost in jo poleg tega še smatrajo za popolnoma opravičeno. — Tako so toraj Nemci, v katerih vidijo nekateri naši rojaki svojo rešitev. Ker je skoraj potrebno, da rojaki v polni luči spoznajo te nemške "kulturonošce", smo pesem prestavili in jo prinašamo v slovenskem prevodu, ki se glasi:

GOSPOD DVORNI SVETNIK HEINRICH VIERORDT
v Karlsruhe, Badensko.

NEMČIJA, MRZI!
Heinrich Vierordt.

Napohil je dan, in prihruli so vsi,
Kakor jastrebi, lačni mesa in krvi.
Troje roparjev si je poseglo v roke,
Da Nemčijo, jagne pohlevno, zdrobe.

Francoz in Anglež, celo Rus je ustal:
Frazerstvo in mošnja in hunska druhal.
O Nemčija, v srečo naj srd se ti užje,
Neizprosna naj mržnja iz duše privre!

S srdom, ki dolgo ti manjkaj je že,
Z osvetlo in jezo napolni srce
In v klanju mersarskem vsa čustva zatri;
Prej mirna, ponižna . . . zdaj bodi, kar si!

O Nemčija, mrzi! In smrti pečet
Vtisni v milijonov, peklenisko svojat!
Visoko v oblakih naj stolp se konča . . .
Stolp trupelj gujčjih, krvi in mesa!

O Nemčija, mrzi! Orožje v roke.
Prodri z bajoneto vsakomur srce!
Ne vjemi nikogar več, vsi naj umro,
S puščavo zamenjaj sovragu zemljo!

O Nemčija, mrzi, ker čas je sedaj!
S sabljo, s kopitom po glavah jim daj!
Nad tolpo zverinske se kruto mačuj,
Zapoved Gospoda s pestjo izpolnuj!

O Nemčija, mrzi in kolji brez me!
Bataljoni, topovi, brodogoj naprej!
Iz krvi in iz smrti naj vzklije nov rod.
Rod nemški, svoboden, vse zemlje gospod.

IZPOVED AVSTRIJSKEGA DIPLOMATA.

Dr. JOSIP GORIČAR.

(Konec).

Četrty del.

VILJEM HOHENZOLLERNSKI. — RESNIČNI VLADAR V AVSTRIJI.

Zmaga je čudovita reč. Ona pomeni življenje in smrt z eno samo besedo. Enega dvigne k nebu, drugega pa potisne v najgloblji propad. Zmaga je regulator vseh narodov skozi stoletja. Tako je bilo z drugo srbsko zmago. Mali Srbiji je prinesla uspehov, o katerih se ji niti sanjalo ni. Žalost in obup pa je prinesla nemškemu in avstrijskemu cesarju, Nemcem in Ogrm. Med Nemci in Ogrmi dvojne monarhije se je dvignil klic za osvetlo.

Ta zmaga je preko noči pomaknila utež sile od dvojnih cesarstev proti zaveznikom, Angliji, Franciji in Rusiji. Bulgarskemu carju, ki je vedno sanjal o osveti, je zadala ta zmaga strašen udarec ter je bil zopet prisiljen ostati miren in igrati nevtralnega. Turke je napadla s straham, ker niso vedeli, kaj vse se bo zgodilo v bodočnosti in to kljub zagotovilom maršala Goltza, katerega je v istih dneh poslal nemški cesar v Carigrad, da prevzame vrhovno poveljstvo nad ne-kristijani in da zagotovi Turkom končno zmago Nemčije in njenih zaveznikov. Ta zmaga je nadalje napadla s pogumom Italijane in Rumunce, ki so omahovali med obema združenima silama, ne da bi vedeli na katero stran naj se obrnejo.

Ta zmaga pa je tudi imela strašen moralni učinek na duhove narodov, iz katerih obstoji Avstrija. Avstrijce nemške in ogrske narodnosti je napadla s veliko grozo ter jih spomnila na vsa njih grozodejstva zatiranja, neizpolnenih obljub in nešteti političnih zločinov, katere so vpriparjali proti Slovanom skozi dolga, dolga leta. Na drugi strani pa je dvignila duhove pobitih in skoro obupanih avstrijskih Slovanov.

Vi bi skoro ne vrjeli, a je bilo v resnici tako kot vam pripovedujem. Nemške in avstrijske zmage imajo ravno nasprotni pomen za avstrijske Slovence. Vsaka taka zmaga je kot bodalec v srce slovenskih rodoljubov. Kot prikazni žalosti in obupa so hodili vsi inteligentni Slovani po cestah slovenskih mest po celem cesarstvu, ko je prišla vest o popolnem porazu Srbov in o padcu Beograda. V znamenju žalovanja ni nihče govoril na cestah, dočim so bili Ogrji in Nemci vsi iz sebe vsled velike radosti. Kot v pravljici se je vse izpremenilo, ko je vlada počasi in obotavljaje objavila vest, da so Avstrijci izpraznili Beograd.

Vsakdo je lahko opazil, kako so postali obrazi zopet veseli. Ta siloviti poraz Avstrije je pomenil zmago Slovanov v Avstro-Ogrski. Veselje narodnjakov je bilo veliko in odkrito. Kjerkoli so se srečali prijatelji, so si stiskali roke in dasiravno niso smeli govoriti, ker bi sicer prišli v ječe in na vislice, je vendar lahko vsak dal izraza svojim čustvom s kretnjami. Čudna dežela ta Avstrija, kaj ne? Nihče razven Avstrijce je ne more razumeti.

Vse te okoliščine skupaj: notranja situacija v Avstro-Ogrski, nova situacija na Balkanu, povzročena vsled srbske zmage, so neobhodno zahtevale, da se oživitvijo tretjo invazijsko armado ter jo ima pripravljeno za vpad v Srbijo. Zakaj pa se je sedaj uporabila avstro-nemška četa in ne le čisto avstrijske kot bi zahteval politični ugled Dunaja? Da se pojasni to, se je treba vrniti k zasedenim bojnim poljanam pri Valjevu in Beogradu, kjer so izvojevali Srbi tako odločilno zmago. Druga invazijska armada je bila sestavljena iz čet vseh avstrijskih narodov.

Kako je bilo pri sreči avstrijskim vojakom — Jugoslovanom, Hrvatom, Slovincem in Srbom, ko so šli v boj proti Srbom, mi ni znano. Na tisoče vojnih ujetnikov pa je prihajalo nizdol v Niš, skoro brez vsake straže in pojoči slovenske narodne pesmi. Kdo bi se čudil, če bi se uprli med bitko ter končno prišli do spoznanja, da je vojna hudodelstvo in vojna proti svojim lastnim bratom trikratno? Ti jugoslovanski narodi so bili preveč udani rodbini Habsburžanov ter se jih je vedno vzgajalo v srdu do vsega, kar ni rimsko-katoliško. Naval Srbom pa je bil tako strašen, da so se pričele avstrijske čete po trdovratnem odporu umikati ter bežati. Urejeno umi-

kanje se je izpremenilo v paničen beg in Srbi so bili avstrijski armadi neprestano za petami. Ko so slovenske avstrijske čete videle svoje nemške in ogrske tovariše bežati po zasneženih srbskih poljanah proti avstrijski meji, je izginila zadnja sled discipline. Slovanski vojaki so spoznali, da je preveč, če se zahteva od njih da naj bodo bolj pogumni kot pa oni, v kojih korist se vojskujejo. Mesto da bi bežali, so se udali in to kljub grožnjam nemško-avstrijskih in ogrskih častnikov. In pametni so bili!

Avstrija in Nemčija sta se preveč zanašali na vojaško disciplino ter nista hoteli razumeti, da so tudi v armadi stavljeni meje človeški potrpežljivosti. Iz strahu, da bi se kaj takega ne ponovilo, je odredil nemški cesar, naj bo tretja invazijska armada sestavljena deloma iz čistih nemških čet in Nemčije. Nemški vojaki iz rajha so pravezi lep, ki drži skupaj avstrijske armade. In tako se je zgodilo, da so bile prvič v zgodovini na balkanskem polotoku nemške čete. Kljub vsemu temu pa je bilo veliko nesporazuma med Dunajem in Berlinom glede potrebe tretje invazijske armade v Srbijo. Dunaj in Budimpešta pa sta zahtevala oživitvorenje tretje invazijske armade iz strahu pred resnimi notranjimi nepravilnostmi ter zunanjimi posledicami.

General Potiorek, poveljnik nesrečne avstrijske armade, je bil natiem odstavljen in na njegovo mesto se je imenovalo nadvojvodo Evgena, neozjenjenega velikega fvojstra nemškega viteškega reda. To se je bahaško oznanilo celemu svetu, da se je napravilo primeren utis na sovražnike in nevtralne. Za kulisami pa je bilo povsem drugače. Cesar je rabil svoje vojake in avstrijsko armado drugod. Spoznal je, da ni nobenega časa za varovanje avstrijskega političnega ugleda in da se moment osvete lahko preloži na poznejši čas. Odredil je, naj se brez nadaljnjega odloga ponudi Srbiji mir. To se je zgodilo potom kanalov. Ponujal je Srbom nebo in zemljo, če odlože svoje zmagovito orožje ter v bodoče ne ogrožajo avstrijskega juga. Seveda, obljubljal jim je vse, kar ni bilo niti njegovo, niti avstrijsko. Srbi naj bi dobili celo pristanišče Solun pod pogojem, da odstopijo kos za avstrijski eksport.

Kar se tiče severne Albanije, naj bi se Srbija dogovorila z Grsko in Italijo. Srbiji se je ponudilo ugodnejšo trgovinsko pogodbo z Avstrijo, da bi mogla eksportirati svojo živino in svinje ter poljedelske produkte, ne da bi morala preje vprašati za milostno dovoljenje ogrskih magnatov.

Srbija pa je odločno odklonila vse te dvomljive prednosti ter je imela prav, da je storila tako. Kdo bi mogel jamčiti, da bi Avstrija in Nemčija držali besedo, če bi izšli zmagoslavni iz boja? Nikdo in tudi nemški cesar ne, kajti cilj tega velikanskega boja je bil boj za Carigrad in to ni bilo za trenutek ne dovoljevalo obstoja proste in neodvisne države kot je Srbija, ki leži prav sredi pota iz Berlina in Dunaja v Solun in Carigrad. Razventega pa nista Avstrija in Ogrska nikdar izpolnili obljub, danih slovenskim narodom. O tem je nepotrebno govoriti in Srbija sama je doživela najhujša razočaranja pri pogajanjih z avstrijskimi diplomati. Tako je prišlo, da je zavrnila Srbija vse ponudbe glede sklepanja separatnega mira.

Razočaranje cesarja je bilo veliko, ker je bil prepričan, da bo sprejela Srbija njegove ponudbe.

V strahu, da bi Srbi in Ogrorci ne udrli v Bosno in Hercegovino ali pa celo v bogate pokrajine Sirmije in Slavonije ter zaleteli ustajo v jugoslovanskih pokrajinah Avstrije in Ogrske, se je končno sklenilo, da se odpošlje tretjo invazijsko armado, ki naj bi — pomešana z nemškimi četami — držala Srbe nazaj. Sredi januarja pa prihajajo v Avstrijo nemške čete iz Bavarske, ki naj bi ojačale avstrijsko armado. Ta nova avstro-nemška armada je baje brojila 400.000 mož ter je bila razpostavljena na severni meji Srbije in ne kot prvi dve v glavnem na severozapadnem koncu Srbije. V sled dolgotrajne neaktivnosti te nove avstro-nemške armade pa so imeli Srbi časa, da si odpočijejo in okrepe svoje razredene vrste; da izpopolnijo svoje zaloge municije da se izurijo v ravnanju z zaplenjenimi avstrijskimi topovi vsake vrste in vsake velikosti, z municijo vred. Z eno besedo, da se strašno pripravijo na to tretjo veliko skušnjo, ki je ogrožala te obdovodovanja vredne junake. Usoda dvanajst milijonov Jugoslovanov, — ne oziroma se na Bulgare — leži sedaj v rokah Srbije.

Ali se jim bo tudi tretjč posrečilo ne le zadržati tega nepokojnega in krvičelnega sovražnika, temveč mu celo zadati poraz ter na ta način ustvariti jugoslovanski narod, sestavljen iz treh narodov, Slovencev, Hrvatov in Srbov?

Ali bo pa Srbija premagana in uničena kot si želi Avstrija in Nemčija ter bodo za vedno pokopane vse sanje južnih Slovanov?

Srbska zmaga pomeni mir v tem koncu sveta, nje poraz pa triumf krivice in nepokoja.

Pa če zmagajo Srbi ali ne — in mi smo polni upanja, da bodo zmagali — spomin na njih slavo ne bo izginil v vekih, dokler živi en Srb in en Jugoslovan v tem nevaležnem svetu južno-istočne Evrope.

Raznoterosti.

Rusi in Nemci proti skupnemu sovražniku.

Neki ruski vojak piše: Zašel sem bil v gozd. Tam sem srečal nekega nemškega vojaka, ki se je je tudi izgubil. Dogovorila sva se, da skupno poiščeva pot iz šume. Hodila sva dolgo, več kilometrov, ne da bi bila našla pravo pot. Legla sva pod neko drevo — ker se je bilo že zmrčilo — da se nekoliko odpočijeva. Puško sva držala v roki, ali nisva imela niti ene kroglice. Ker sem bil izmučen, sem kmalu zadremal, ali prej, nego sem trdno zaspal, sem čul v bližini neki šum. Skočil sem pokonci. Nemec poleg mene je trdno spal in brezbrizno kakor dete. V tem trenutku sem zagledal v grmovju dve bleščeči očesi. Teh iskrenih se oči je bilo potem vedno več. Ni bilo nikakega dvoma: bili so volkovi! Vzburil sem Nemca in ga opozoril na nevarnost, ki nama preti, toda — kakor rečeno — oba sva bila brez municije. Volkovi so v polkrogu kazali zobe, ali niso si upali naju napasti. Eden največjih se je priplazil blizu naju. Gobec je imel odprt in iz njega mi je visel dolg jezik. "Sedaj, ali nikoli!" sem si mislil, skočil k njemu in ga prebodel s bajoneto. Silno je zatulil, se zgrudil, potem zopet vstal in se odvelkel k svojim volčjim tovaršem. Sedaj pa se ves trup navali na naju. Udarjal sem po volkovih z bajoneto in kopitom, kamor sem zadel. Tudi Nemec je pošeno udarjal z bajoneto. Slednjič so se volkovi umaknili, ali so še vedno rezali na naju iz daljave kakih deset korakov. Nemec mi je pokazal svojo roko, ki je krvavela. Obvezal sem mu rano s svojim žep-

Gospodarski položaj v Rusiji.

Mestna uprava v Moskvi je imela sejo glede podražanja krušnih produktov. K podražanju je pripomogla tudi okoliščina, da kmetje zadržujejo produkte in jih uporabljajo sami.

Člani zvestava in vladni uradniki v Poltavi so na neki skupni seji sklenili, da zaprosijo vlado za dovoljenje konfisciranja živil za armado, ker sami ne morejo nakupiti živil niti za najvišjo ceno.

Smrt slavnega kino-igralca.

V svoji hiši na Glenwood Road, Flatbush, Brooklyn, N. Y., je umrl večeraj John Bunney, eden najbolj znanih in popularnih kino-igralcev. Rojen je bil l. 1863 v New Yorku ter je bil profesionalen igralec na odrih, dokler ni šel pred štirimi leti v kino-gledališče, kjer je postal kmalu slaven. Prišel je s plačo tedenskih \$40 ter prišel do \$2000 na teden. Nastopil je v 375 različnih igrah ter je znan njegov zvojni glas po celem svetu, kjerkoli se čara na platno pregibne slike.

ROJAKI NAROCAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 87, Brad-
dock, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Bar-
berton, O.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.
Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
Zaupnik: LOUIS KASTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.
PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.
JOHN AUSEC, 5427 Homer Avenue, N. E. Cleveland, Ohio.
JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28. St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308-6. St., Rock Springs, Wyo.
G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, št. 1
Ely, Minn.
LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, št. 2, Ely
Minn.
JOHN GRAHEK, st., od društva Slovencev, št. 114, Ely,
Minn.

Vsi dopisi tikačji se uradnih zadev kakor tudi denarne po-
šiljke naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe
pa na predsednika porotnega prototnega odbora.
Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode
odpiralo

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

ČLANOM IN ODBORNIKOM KRAJEVNIH DRUŠTEV V NAZNAJNE!

Vse proteste, inicijative, predloge in sploh vse uradne
stvari oziroma dopise, ki se tičejo J. S. K. J. JE POŠI-
LJATI GLAVNEMU TAJNIKU.

Najprej mora glavni tajnik vse pregledati, ker mi
brez njegove vednosti ničesar ne natisnemo, kar se tiče
Jednote.

Vse, kar bo on odobril, bo v našem listu pravočasno
priobčeno.

Uredništvo G. N.

Po maturi.

Fran Albrecht.

Izidor Plahuta je stal na pragu
gu domače hiše in se je z utruje-
nim, kalnim očesom razgledoval
preko ulice. Njegovo mlado, dvaj-
setletno tel oje bilo naravno upo-
gleno, njegov obraz nelep in siv,
s presojno nadahnjeno rdečimi
progami. Pod očmi dvoje višnje-
vih kolobarjev, kakor od preču-
tilih noči.

Predpoldansko julijsko solnce
je ozlatilo vso ulico, ogledovalo
se v zamazani vodi, ki se je na-
brala vrh kanala ter se utrinjalo
v polumitih oknih enonadstrop-
nih, kričee barvanih hiš. Zrak je
bil svež, a že je z vedrega, brez-
oblačnega neba padala dušeca so-
parja julijskega poldneva.

"Kaj sem neki pričakoval? Če
bi prišel tudi po tisoč letih tu
sem, pa bi se prav nič ne izpre-
menilo. Mogoče, da je celo lep-
še tako", je pomislil mladi fant
na pragu in tih nasneh je obkro-
žil njegove rdeče, tanke ustnice.

"Le solnce, solnce" je sanja-
ril — "edino solnce je dobro in
posije tudi v ta naš revni kraj.
Prav tako lepo in neoskrunjeno
počrasti to blatno črco, kakor
bleščajo in bogata mesta tam za-
nauj. Tu pred hišo je kup gnojia,
tam sredi ulice kalna mlakuža —
a kamor pade njegov zlati poljub,
je vse zlato. Solnce, ti dobri
Bog!"

In smehljaj se je zase in šel po
ulici navzgor. Na ogalu je stal
med vrati suhi rdečeni čevljar
in je z vodenimi očmi mežikal v
solnce. Plahuta ga je pozdravil.

— Dober dan, mu je odzdravil
čevljar. Kaj si pa spet prišel do-
mov, no? ga je vprašal s hripa-
vim, nekoliko osornim glasom in
mu podal roko.

— Prišel sem, mu je odvrnil
fant kratko.

— Koliko časa pa ostaneš zdaj
doma? Dva meseca, tri?

— Ne vem še.

— Ne... To se pravi, v Ljub-
ljano ne pojdem več. Končal sem,
maturo sem napravil.

— Maturo si napravil, glej,
glej! Da, spominjam se, zadnjič
mi je pravil tvoj oče. Prav vesel
je bil. Zdaj lahko zavriškarš, fant!
— Da, zdaj lahko zavriškarš, je
ponovil Plahuta in pogledal v tla.
Čevljar je besedičil dalje.

— Tri leta v lemenat in si go-
spod! Kaj pa to — tri leta? Eh,
tam si preskrbljen z vsem. Očetu
ne bo treba več dajati in tožiti:
— "Toliko me stane, ta prokleti
fant!"... Kaj pa bi se tudi u-
kvarjal, ko ni nič! Jaz šivam in
krpam, krpam in šivam — a ni-
mam ga, nimam bora počenega...
Vse mi vzame žena, kar pa osta-
ne, ali morem jaz zato, če mi zdr-
či vse po grlu?... Denar je o-
krogel, fant.

Plahuta se je nasmešnil pris-
tleno, prijel za klobuk, hotel kon-
čati pogovor, a čevljar ga je pri-
držal.

— Tak majhno še počakaj ven-
dar! Kam se ti neki mudi, da si
tako nestrpen, je silil vanj. —
Veš, zdaj imam namreč dva nova
fanta, dva prav brihtna...

Peljal ga je v vežo, kjer sta v
kotu za durmi kraj okrogle mize
s čevljarskim orodjem sedela
na malih nizkih okroglih stoli-
cih dva dečka v sivih, s smolo za-
mazanih predpasnikih in vbadala in
razbijala. Vsekrizem krog njiju
so ležali v neredu stari čevlji, ob-
nošeni čizmi, nizki in visoki, za
moške, ženske in otroke.

— Kadar ti bo dolgčas, je na-
daljeval mojster, pa se oglasi ta-
ko mimogrede... kakor prejne-
čase, saj veš! Se bomo spet pogo-
vorili, kakor se gode reči tam v
velikem svetu, ki si nam jih vča-
si razlagal... soci — jal — iz...

Pogledal je nenadoma ves pre-
strašen okrog sebe, obmolnil,
sključil se vase in sedel na tretji
prazni stolec kraj mize, kjer sta
krpala in razbijala dečka.

— Pridem, pridem, gotovo se
zglasim... je mehanično ponav-
ljal Plahuta ter odšel. Med vrati
se je okrenil in za trenotek razlo-
čil širok, ves napihnen obraz z
malimi ostudnimi očmi tolste žen-
ske.

— Če bi prišel tudi po tisoč letih
tu sem, pa bi se prav nič ne izpre-
menilo", si je dejal zopet in ob-
stal na koncu ulice. "Mogoče je
lepše tako, a boljše ni..." Nje-
gov obraz je bil trd in siv, brez
smehljaja, v očeh je žarelo prita-
jeno sovraštvo, ko je gledal po u-
lici nizdol. "Tam sirotišnica, tam
gostilna, tu čevljar, ta dobrodušni
socijalist ki ga je strah pred že-
no in me navdušuje za lemenat...
naj gre k vragu vse!"

Nasmešnil se je trudno in raz-
treseno, sklonil glavo med rame
ni, upognil tilnik in hrbet, vpri v

Italijanski kralj Viktor Emanuel. — General Cadorna. — Italijanska kavalerijska na vajah.

tla oči in tako hitel, skoro bežal,
preko trga in široke, svetle ceste,
plah in ponižen, kakor da ga je te
svoje lastne neznanosti sram
pred ljudmi.

Ljudje, ki so ga srečavali in
poznali, so hoteli ravnodušno in
brezbrižno mimo njega; med dru-
gimi, ki ga niso poznali, pa je ob-
stal marsikdo in se začuden za tre-
notek ozrl za njim. "Tisti Plahu-
tov študent!" je začel nenadoma
za sabo glasno, tuje besede. Naj-
brže se je dvoje ljudi pogovarjalo
o njem. Ves je zardel v obraz; ni
obrnil glave, temveč jo je še, glo-
ble povsli na prsi in bežal.

Preko klanca je prišel na ravn-
o belo cesto, kjer so se na obeh
straneh bleščale v solnce bele eno
in dvonadstropne meščanske hi-
še, od tam je zavil v stransko uli-
co in je s počasnim umerjenim ko-
rakom stopal dalje. Pred vrati ma-
le prodajalne je obstal, pogledal
raztreseno krog sebe, napravil ne-
kak korakov, kot da premišljuje,
bi li vstopil ali ne. Že je prijel za
kljuko, stopil z eno nogo na prag,
prijel za klobuk in izpustil kljuko.
Obrnil se je in šel. Po par ko-
rakih se je povrnil in spet postal.
Ali bi vstopil ali ne?... Šel je
naprej, nazaj — potem se je ka-
kor v zadregi odkaljšal in je z br-
ziimi koraki stopal po ozki, viju-
gasti ulici iz mesta.

Pot se je bočila, ko je pustil
mesto za seboj. Nič več hiš, tistih
bahatih kmetsko-meščanskih pa-
lač, le tam gori na griču je po-
zdravljaj, kakor zalit od zelenja,
mal, napolnjen zapuščen in napol raz-
padladič. Za njim je ležalo po-
lje, valoviti travniki, posejani s
sadinim drevjem, ločeni drug od
drugega z naravnimi, gosto zara-
sljenimi meji, v ozadju pa je tvo-
ril polkrog temen, zelenozolot
gozd.

Plahuta je sedel na klop kraj
peščene steze, ki se je vila na ob-
ronku travnikov iz gradiča v
gozd, ter čakal. Nad njim je še-
petala stara, gostovetna lipa svo-
je sladkoderne besede. V po-
gledu mladega fanta je sijal ne-
miren, vlažen blešč, ki je razode-
val nestrpnost pričakovanja. In ta-
ko je ždel nepremično zroč pre-
de, ne da bi trenil s očesom, ne da
bi se ganil s telesom. Nenadoma
pa je vzdrgel, nagnil glavo, pri-
slušnil in se takoj hlastno dvi-
gnil. Pozdravil je s širokim vzma-
hom roke. Pred njim se je sme-
ljaj zardel obraz mladence. Samo
ta obraz, bel in čist, brez pege,
kakor izumit v rosi, obdan od tr-
dih, kostanjevih las, je videl Pla-
huta, ko je nutil svojo roko v po-
zdrav.

— Čestitam vam, gospod Pla-
huta! je dejal tih, drhteč, zasop-
ljen ženski glas.

— Kaj bi! je zamahnil on z ro-
ko po zraku. — Sicer pa vam le-
po hvala... Zdi se mi, da ste ne-
koliko zrastle... je pristavil hi-
tro, preletel z očmi njeno visoko
postavo in zardel in umolknil.

Mladenka se je zasmejala, po-
gledala vanj, zardela tudi ona in
povesila oči. Tako sta stala drug
proti drugemu obrnjena, oba za-
reda, s povečanimi očmi, brez be-
sed.

— Čestitam vam, gospod Pla-
huta! je dejal tih, drhteč, zasop-
ljen ženski glas.

— Kaj bi! je zamahnil on z ro-
ko po zraku. — Sicer pa vam le-
po hvala... Zdi se mi, da ste ne-
koliko zrastle... je pristavil hi-
tro, preletel z očmi njeno visoko
postavo in zardel in umolknil.

Mladenka se je zasmejala, po-
gledala vanj, zardela tudi ona in
povesila oči. Tako sta stala drug
proti drugemu obrnjena, oba za-
reda, s povečanimi očmi, brez be-
sed.

— Čestitam vam, gospod Pla-
huta! je dejal tih, drhteč, zasop-
ljen ženski glas.

— Kaj bi! je zamahnil on z ro-
ko po zraku. — Sicer pa vam le-
po hvala... Zdi se mi, da ste ne-
koliko zrastle... je pristavil hi-
tro, preletel z očmi njeno visoko
postavo in zardel in umolknil.

Mladenka se je zasmejala, po-
gledala vanj, zardela tudi ona in
povesila oči. Tako sta stala drug
proti drugemu obrnjena, oba za-
reda, s povečanimi očmi, brez be-
sed.

je, je pričela nenadoma devojka
in gledala preko zelenih travni-
kov. — Ne hodite radi domov. Ob-
ljubili ste mi lani, da pridete o
Božiču... za Veliko noč — ni
vas bilo... Jaz sem vedno mi-
slila, da pridete.

— Torej mi oprostite, gospo-
dična Roza. Zdam mi je zares hu-
do, ker sem prelomil besedo.

— In obljubili ste mi pisati...

— Ali niste prejeli? Pisal sem.

— Res, krasno, velikanska ko-
respondenca to, cela razglednica.

Ah, vi, ko bi vas človek ne po-
znaval! Obljubili ste tudi, da mi
hočete vse popisati: kako živite,
kaj premišlujete, berete, delate
— vse, vse. In kaj ste napisali?
"Lepo pozdravljam" — druga-
ga nič! Ah vi!... In meni se tako
hoče pisati, se je tako hotelo...
Jaz bi vedno pisala pisma, krasna
pisma, da bi vriskali in jokali, ko
bi ji čitali! Povedala bi vam, ka-
ko je lepo na svetu včas, kako
grdo drugič, kadar je dež in sneg
in so ljudje žalostni. In vam ni
nič žal, nič žal? ga je pogledala
vprašaje v oči in se zasmejala z
zvonom, neskrbnim smehom.

Plahuta je povesil glavo in od-
govoril z monotonim, brezvznoč-
nim glasom:

— Žal mi je, a jaz... jaz ni-
sem hotel pisati...

— Saj vem, da niste hoteli, je
vzkliknila mladenka, vsa žareča
od smeha, začevši otožni, elegič-
ni odgovor Plahutov. — Ne bodi-
te sentimentalni! A kako, kako ste
dejali?... O, vi! Niste — ho-
teli?... Zakaj, čemu?... Mogli
bi se vendar lepo zlagati; takole
na primer: "preobložen sem bil z
delom", gospodična, oprostite, res
popolnoma nemogoče"... ali kaj
podobnega, karkoli! Vi pa: "Ni-
sem hotel"... jaz... jaz nisem
hotel..." A zakaj, zakaj niste
— hoteli? je vprašala s poudar-
kom in mu pogledala pozorno v
oči.

— Zakaj nisem hotel pisati? Moj
Bog! Zato... zato pač, ker...
ker sem... oprostite, gospodi-
čna, tako sem bil preobložen...
Obmolnil je, še predno se je
docela zavedel, ker glasen, pred-
zen smeh mladence mu je bušil na
uho. Nato se je jel smejeti tudi
on sam z odkritim, naivnim sme-
hom.

— Že dobro, pustiva to! Ha-
ha... je med smehom govorila
Roza. — Idiva, idiva, tam je gozd!
Tam je senca in hlad in drevje
šumi... tam je lepo! Vi pa pri-
povedujte, ne smete molčati, dru-
gače pa sem res huda na vas!

— Kaj pa naj vam pripovedu-
jem lepega?

— Kar hočete, vse me zanima.
Pripovedujte na priliko, kako ste
delali maturo. Včas ste znali za-
bavno pripovedavati.

— Maturo sem delal z raztrga-
nimi čevlji...

— Ta-ako? Z raztrganimi —?

— Čevlji, da, gospodična. Vmi-
slite se v to harmonijo: salonska
suknja, črna kravata in — raztr-
gani čevlji... Smešno, ali ne?
In nadzornik, strog in resen, zre-
skozi očala in si misli "Ta člo-
vek ima raztrgane čevlje."

— Ali mene, glejte, to vse ni
prav nič ženiralo! Nasprotno, če-

lo prav veselo in lahko mi je bilo
pri sreč. Naj me le ogleduje in o-
cenjuje s temi svojimi karajočimi
očmi — saj ne bo klasificiral mo-
jih raztrganih čevljev, si mislim,
in odgovarjal sem, kar sem vedel
in znal, in vse je slo po sreči. Ta-
ko sem preстал maturo.

— Tako ste prestali maturo —
kako komično! Ali ni bil nič strog
nadzornik?

— Ne vem, če je bil. Drugega
ne vem, da me je grdo gledal in
da je imel veliko, debelo srebrno
veržico.

— Grdo vas je gledal?

— Grdo in hudo me je gledal,
pa menda ni bil zloben človek.

Samo moji raztrgani čevlji mu
pa najbrže niso prijali posebno...
Saj veste: maturo in raztrgani
čevlji — profanacija!

Zasmejala sta se oba in stopala
z mladimi, spočitimi koraki po
srebrni stezi, zasenčeni z grmi-
čevjem in dračjem. Dospela sta
na rob gozda, odkoder se je odpr-
la vsa peštra panorama prirodne
lepot pred zadivljenimi očmi teh
dveh mladih ljudi. Bil je divoten
razgled! Mesteece s svojimi beli-
mi hišami in cerkvami, obdano od
temnečih se gozdov; planine, v
sivem, jeklenem blešku, v ozadju;
v njih podnožju raztresene vasi,
zapuščene in osamljene, a na de-
snji proti jugu, kakor zelena reka,
zibajoča se v rahlem vetru, odpr-
ta valovita plan, z griči in cerkvi-
cami, travniki in gozdiki in po-
lji... In zgoraj, preko vsega, ne-
oskrunjena jasna nebesa, kakor
pogled nedolžne device.

Obstala sta kot vkopana in zrla
predse, oba nenadoma resna in ti-
ha, kakor da se jima je v trenot-
ku petrgala nit živahnega razgo-
vora.

Roza je bila sedemnajstletno
dekletce z rjavimi, jasnočistimi
očmi, v katerih je odsevala v li-
pih notranjega razburjenja vsa
njena naivna, mladostno neizzore-
la duša. Njen obraz je bil fin in
bel, s pravilnimi črtami, ne pre-
visokim čelom, z izrazito, nekoli-
ko preveliko brado. Stas njen, ne-
visok, a močan in širok, in oprsu
in plečah nenavadno razvit, je iz-
dihaval zgolj zdravje in moč. A
imela je roke, čuda bele in meh-
ke roke, tako neskončno male, da
so bile, stisnjene v pesti, kakor
dvoje mladih, negodnih golobc...

In kar je glavno: bila je dekle, ki
je umela pomen trenutka v živ-
ljenju in je zato znala biti vesela
in žalostna, razigrana in resnično
obupana, kakor je nanesel pač
slučaj in kakor je naklonila us-
oda: znala je živeti z drugimi, mo-
rebiti celo za druge. Zato je uga-
jala in je njena bližina vlivala sim-
patijo in zaupanje vanjo.

(Pride še.)

Največja vojaška bolnica sveta.
Bo stala v čeških Pardubicah.
Bolnica sestoji iz 198 paviljonov,
— v katerih je nastavljenih 370
zdravnikov in 500 služabnikov ter
pomočnikov. Bolniških strežnic i-
ma bolnica nad 1000. Ravno kar
so dogradili zadnje paviljone in
bolnica bo skoraj izročena svoje-
mu namenu.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

MOLITVENIKI:

Duhovni boj	—60	Ivan Resnicoljub	—20
Evangeljska zakladnica	—50	Iznanami, mala Japonka	—20
Gospod usliši moje molitev	—20	Izidor, pobožni kmet	—20
z posebno velikimi črkami	\$1.00	Jama nad Dobrušo	—20
Ključ nebeskih vrat	—50	Jaromil	—20
Jezus in Marija	—40	Jeruzalemski romar	—45
Marija Varhinja	—60	Kristusovo življenje in smrt	vezano
Marija Kraljica	—60	Kristof Kolumb	\$3.00
Marija Kraljica, elegantno	—90	Križana umiljenost	—20
vezano	\$1.20	Kaj se je Makaru sanjalo?	—50
Pot k Bogu, v šagrin vezano	\$1.20	Lažnjivi Kljucke	—20
Rajski Glasovi	—50	Leban, 100 beril	—20
Rajski Glasovi, elegantno	—90	Lepa Vida (Cankar)	—80
vezano	—90	Maksimilijan I.	—20
Rajski Glasovi, v slonovo	\$1.20	Marija, hči polkova	—20
kost vezano	\$1.20	Mati, socialen roman.	\$1.00
Sv. Ura, elegantno vezano	\$1.20	Malomestne tradicije	—25
Sv. Ura, v slonovo kost ve-	—1.20	Mir Božji	—70
zano	\$1.20	Miklova Zala	—35
Skrbi za dušo	—60	Mirko Poštenjakovič	—20
Skrbi za dušo, elegantno ve-	\$1.20	Na divjem zapadu, vez.	—60
zano	—1.20	Na indijskih otokih	—30
Nebesa naš dom, elegantno	\$1.20	Najdenček	—20
vezano	—1.20	Na jutrovem	—35
Vrtee nebeski	—40	Na krivih potih	—30
		Na različnih potih	—20

POUČNE KNJIGE:

Abecednik slovenski, vezan	—25	in 3. zvezek po	—20
Ahnov nemško-angleški tolmač, vezan	—50	Naseljenci	—20
Angleško-slovenski in slovensko-angleški slovar	—40	Na valovih južnega morja	—15
Berilo prvo, vezano	—30	Nesrečnica	—25
Berilo drugo, vezano	—40	Nezgodan a Palavanu	—20
Berilo tretje, vezano	—40	Nikolaj Zrinski	—20
Cerkvena zgodovina	—70	O jetiki	—15
Dobra kuharica, vezano	\$3.00	Odkritje Amerike, vez.	—80
Domači zdravnik, vezan	—75	Pasjeglavi	\$1.00
Domači živnozdravnik	—50	Prihajač	—30
Evangelij	—50	Pregovori, prilike, reki	—25
Fizika I. in 2. del	—45	Pri Vrbčevem Grogi	—20
Hitri računar, vezano	—40	Prst božji	—20
Navodilo za spisovanje raznih pisem	—70	Pariški zlatar	—25
Vemščina brez učitelja, 1. in 2. del po	—50	Randevouz	—25
Vemščina brez učitelja, 1. in 2. del, vezano	\$1.20	Revolucija na Portugalskem	—20
Občna zgodovina	\$4.00	Senila	—15
Pesmarica, nagrobnice	\$1.00	Simon Gregorčiča poezije	—45
Poljedelstvo	—50	Stanley v Afriki	—20
Popolni nauk o čebelarstvu, vezan	\$1.00	Strahovalci dveh kron, 2 zvezka	\$1.60
Postrežba bolnikom	—20	Sherlock Holmes, 3., 4., 5. in 6. zvezek po	—80
Pouk zaročencem, vezan	—70	Sveta noč	—20
Prva nemška vadnica	—35	Srečolovec	—20
Sadjejeja v pogovorih	—25	Strah na Sokolskem gradu, 100 zvezkov	\$5.00
Schimpffov nemško-slovenski slovar	\$1.20	Strelec	—20
Schimpffov slovensko-nemški slovar	\$1.20	Sanjska knjiga, velika	—30
Slovenski pravnik	\$2.00	Slovenski šaljivci	—35
Slovar slovensko-nemški (Janežič-Bartel), vez.	\$2.50	Stiri povesti	—20
Slovenska kuharica, vez.	\$3.00	Tegethoff	—25
Slovenska Slovnica, vez.	\$1.25	Turki pred Dunajem	—30
Slovenska pesmarica 1. in 2. zvezek po	—60	Trije rodovi	—30
Slovensko-angleška slovnica, vez.	\$1.00	Vojna na Balkanu, 13 zvez.	\$1.85
Spisovnik ljubavnih pisem	—40	Zlate jagode, vez.	—30
		Zivljenjepisi Simon Gregorčiča	—50
		Zivljenja trnjeva pot	—30
		Znamenje štirih	—30
		Za kruhom	—20
		Z ognjem in mečem, 7 zvez.	\$2.00
		Zivljenje na avstr. dvoru ali Smrt cesarjeviča Rudolfa	—75

INOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Iz ruskega ujetništva so se oglasili dolenski vojaki: Josip Kocijančič, Dobrunje pri Ljubljani, iz mesta Borskov v samarski guberniji. — Bernard Potokar iz Čušnice, pošta St. Vid pri Zatičini, je v mestu Čistopolje, kazanska gubernija. — Fran Zupet iz šmarijske fare pri Ljubljani biva v Jekaterinovski. — Alojzij Slik železničar, korporal 47. pešpolka, piše sorodnikom v Krškem iz sela Sergejevkega, gubernija Tomsk v Sibiriji. — Janez Mohar iz Retij pri Loškem potoku piše, da je bil od Rusov ujet. — Iz Stopič poročajo: Iz ruskega ujetništva se je oglasil Janez Šlekovec s sledečim kartom: Orlov, gubernija Vaevoj. 12. marca 1915. Dragi mi starši! Radoveden sem, če ste dobili mojo karto, ker ne dobi nobenega odgovora od Vas, kar sem vam že naznanil, da sem ujet, namreč na 27. avgusta in obenem tudi ranjen. Drugač nimam kaj pisati, kakor da sem sedaj zdrav. Sedaj pa Vas srčno pozdravim vse skupaj. Janez Šlekovec. Njegovi tovariši so od blizu 100 korakov videli, da je padel, dvakrat zadet od sovražne kroglice, in za gotovo trdili, da je mrtve; opravičila se je zanj tudi zadušnica v župni cerkvi v Stopičah, a sedaj je drugič prišel na svet.

Odklivanje. Vojaki zaslužni križice 3. razreda za vojno dekoracijo radi hrabrega zadržanja pred sovražnikom sta dobila podpolkovnik 8. pešpolka Gustav Šiška, poveljnik 11. črnovojniškega polka, ter stotnik 8. sap. bataljona Ivan Skala. — Najvišje pohvalno priznanje je dobil ponovno poročnik 4. bos-herceg. polka Branko vitez Poganičnik, sin slovenskega državnega poslanca, istotako rit-mojster 14. trenske divizije Rud. Šule, stotnik Josip Skala in poročnik 3. gor. top. polka Viktor Glančnik. — Zlat zaslužni križec na traku hrabrostne kolajne praporščak 13. polj. havb. polka Božidar Belec in zdravnik sanit. zavoda št. 29 dr. Pavel Avramovič. — Srebrno hrabrostno svetinjo 1. razreda praporščaki: Vladimir Vaulnik in Konrad Simič 17. pešpolka, Ivan Žorž in kadet Albert Trtnik 27. pešpolka, kadet Fran Dečko 47. pešpolka in praporščak Fran Tavčar 7. top. polka. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste praporščak Henrik Raueh in Hugo Schanta 17. pešpolka. — Dub. zaslužni križ 2. razreda na belo-rdečem traku vojaški kurat 27. domobr. pešpolka dr. Fr. Wal-land. — Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne kolajne: narednik 17. pešpolka Josip Klemenčič, ognjičar 7. polj. top. polka Fran Zalakar, računski podčastnik 27. pešpolka Rudolf Lukan, rač. podčastnik 5. drag. polka Fran Domanjok, rač. podčastnik 27. pešpolka Ferdinand Marko, višji polkovni mojster 3. gor. top. polka Josip Lapornik. — Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste pri 17. pešpolku četovodja Fran Starec, poddesetnik Fran Leve, orožnik Fran Lobe, desetnik Anton Štimec, narednik Anton Adamič, četovodja Anton Marinec in Ivan Oswald, desetnika Ivan Logar in Ivan Rodič, poddesetnik Fran Prosen. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda pešca 17. pešpolka Aleksander Alba in Leopold Vladika, topničar 7. top. polka Roman Nadaja; desetniki Ivan Lavrenčič, Ivan Resman in Ivan Volčjak, poddesetniki Ivan Horvat, Ivan Krolk, Metod Lajovic, Fran Novak, Fr. Petrič, Andrej Petschauer, Anton Sajne, Miha Zalakar; lovec 7. bataljona: Niko Adlešič, Anton Hauptmann, Anton Sever, Mihael Tičar in Anton Žemva; od 7. top. polka: ognjičar Fran Lukežič, četovodja Fran Lesičar in topničar Josip Doberšek; orožni mojster Bernard Zupaneč, prideljen 100. pešpolku.

Spoznan za nesposobnega. Iz Adlešič poročajo: Dne 25. novembra je bil na južnem bojišču ranjen naš posestnik Daniel Šegina. Ker se mu pa rana ni zacelila, bil je pri superarbitriranju spoznan za nesposobnega za nadaljno črnovojniško službovanje in je bil vsled tega vojašine popolnoma oproščen. V vojaški izpustnici z dne 23. marea stoji zapisano, da bo dobival pokojnino za invalide in ranitveno doklado.

Umrla je 21. aprila Terezija Colarič, rojena Globevnik, v 82. letu svoje starosti. Pokojna je bila soproga občeštopostanega posestnika Martina Colariča iz Slinove pri Kostanjevici. Odkar je oddala posestvo sinu, je živela pri hčerki Rozaliji Fink v Novem mestu.

Umrl je dne 26. aprila Ivan Dolenc, c. in kr. poročnik linijske vojsne ladje v pokojni. Značajni Slovenec stare korenine je imel daleč okoli obilo prijateljev in znancev. Vsako leto je zahajal tudi v dolensko Toplice. Udeležil se je bil celo ekspedicije v Mehiko, ki je pripeljala v domovino mrtvo truplo cesarja Maksimilijana. Rojen je bil v St. Vidu pri Vipavi iz širokokožne rodbine Dolencev in je dosegel starost 73 let.

Denar oziroma denarne nakaznice je hotela delati novomeška občina vsled prevelikega pomanjkanja drobiža. Vse je bilo že pripravljeno, le dovoljenja najkompetentnejše strani še ni bilo. Vlada pa končno iz gotovih razlogov ni dala za to podjetje potrebnega dovoljenja. Denarja za novomeški kurzum torej ni, pač pa bo novomeška kronika morala objektivno poročati, da so se v vojnem letu 1915. tudi novomeški občinski očetje bavili s to mislijo, da bi po svojih skromnih močeh odpravili vsaj pomanjkanje drobne denarja.

Dobro kaže. Iz Adlešič poročajo: Strni so pri nas dobro prezimile in kažejo večinoma lepo.

ŠTAJERSKO.

Pogrešajo ga. Iz Gornjega grada se poročajo: Naš rojak Ferdo Čepak, c. in kr. rezervni poročnik bos-herceg. polka št. 4, je bil pri pregledu po težkih bojih pogrešan. Bil je že četrti mesec na bojišču.

900 mož pri vojaki. Iz Škofje vasi pri Vojniku poročajo, da je bilo doslej iz te velike občine po-liciancih k vojakom okrog 900 mož in mladeničev.

Padel je, iz Slovenske Bistrice poročajo, da je v karpatskih bojih padel nadporočnik Anton Feigl.

Z bojišča. Neki stotnik, ki se bori v Karpatih, je pisal svojim domačim v Gradcu pismo, v katerem pravi o velikonočnem pozdravu Rusov: Približno ob poldnevni dopoldne je prišel iz sovražne postojanke neki Rus z vzdignjenimi rokami. V eni roki je imel nekaj belega. Nesel je svezjen. "Z gospodom poveljnikom hočem govoriti!" je rekel po ruski. Pripeljal so mi moza. "Lep pozdrav od mojega kapitana, želi gospodu stotniku veselo Veliko noč in pošilja to-le." S temi besedami mi je Rus oddal svezjen in neki listek. V sveznju je bil kos velikonočnega kruha in tri rdeče barvana jajca. Razvil sem listič, na katerem je bil v popolnoma pravilni nemščini zapisan ta-le pozdrav: "Slava budi Bogu na viskavah! Blagoslovljen velikonočni praznik in božji blagoslov! Velikonočni pozdrav pošiljamo vam vojnim tovarišim! Daj Bog, da bi se v miru mogli pozdraviti kot vrli tovariši!" Rus, ki je prinesel poslano, se je tresel na vsem životu. Dal sem mu sira, kruha, suhojra, vina, čaja in čokolado. Čokolade sploh ni poznal, ker je še v svojem življenju ni videl. Bil je tako lačen, da je vse pogoltnil kakor volk. Potem mi je poljubil roke. Njegova obleka je bila raztrgana in zdelana. Čeravno infanterist, je nosil staro črno topničarsko uniformo, pripovedoval je, da njegovi ljudje nimajo več česa obleči in da dobivajo le stare raztrgane uniforme. Potem mi je sporočil, da imajo Rusi malo municije in še manj živil, skoro nič kruha, redkokdaj meso in kaj drugega sploh nimajo. Sestavil sem protidar, obstoječi iz gnjati, sardin, čokolade, keksa, cigar, cigaret in steklenico vino in sem hotel to poslati po ruskem selu.

Rus pa se je branil vrniti se k svojim. Tako dobro kakor danes, je rekel, se mu še v celim življenju ni godilo in zato da hoče pri nas ostati. Še na misel da mu ne pride, poiskati svoje ljudi. Bil sem ginjen. Dopis se mi je zdel kakor prikrita prošnja Rusov za mir med prazniki in se menda nisem motil, ker smo na veliko soboto napravili napad, ki je presenečnim Rusom prizadel veliko izgub in povzročil precej strahu, kakor mi je pripovedoval potem Rus, ki je prišel k nam.

Izgubila sta iz Maribora učena meščanske šole 13letni Anton Arnežič in 14letni Ivan Erjavčič neznanu kam. Bojda so ju videli na Pohorju.

Vlom. Iz Žetal pri Rogatem poročajo, da je vlomil nekdo v pisarno tamkajšnje posojilnice. Poskušal je odpreti železno blagajno, v kateri se je nahajalo okrog 2000 kron gotovine, pa se mu ni posrečilo.

Zaročil se je Jožef Podgoršek, gostilničar in veleposesnik v St. Jurju ob juž. žel., z Minko Kuko- vič vulgo Šusterič iz Teharjev.

KOROŠKO.

Vojna žrtve. Dne 21. aprila je umrl v rezervni bolnišnici št. 2 v Celovcu četovodja 7. pešpolka Jožef Meier, oženjen, star 28 let, doma v St. Jurju ob jezeru. Podlegel je tuberkulozi.

Mrlški prevoz. V Olomou na Moravskem je umrl dne 1. oktobra na griži poddesetnik 7. pešpolka Viktor Olina. Truplo so izkopali in prepeljali v Celovec, kjer je bil pokopan za vojaškimi častani. Rajni je bil star 23 let.

Vojaški službi sta se hotela odtegniti Tomaž Bergner, infanterist, pristojen v St. Salvator, roj. l. 1890., in Boštjan Reinegger, infanterist, roj. l. 1892. v St. Jurju ob jezeru. Zdaj ga išče vojaška oblast.

V rezervno bolnišnico št. 2 v Celovcu so bili sprejeti infanteristi od 7. pešpolka Jožef Kohler, Jurij Wieser, Pavel Ofner in Mihael Rauchensteiner, od polj. lov. bataljona št. 8 lovec Fran Čast.

Izpred sodišča. Celovsko kazensko sodišče je mlinarja Simona Seebacherja obsodilo na 20 K globe, oziroma dva dni zapor, ker je prodajal iz plesnjive moke napravljen kruh, ki je bil izvidu izvedencev zdravju škodljiv in je lahko povzročil različne črevesne bolezni. Vrh tega se je Seebacherju zaplenil slabi kruh. Obtožbe radi prodaje plesnjive moke in koruze je bil Seebacher oproščen, proti tej razsodbi se je državni pravdnik pritožil in vzkliko sodišče je Seebacherja obsodilo na 30 K globe ali tri dni zapor in na zaplenitev 227 vreč moke v skupni teži 18,160 kilogramov.

Pobegnula sta iz celovške norišnice Robert Kühnel, star 45 let, pristojen v Celovec, in Albin Maier, star 42 let, pristojen v Krasto.

Iz poštne službe. Poštni oficiant Fran Papež v Beljaku je bil imenovan za poštarja v prvem plačilnem razredu v Rablju. Poštna aspirantinja Marija Zwick je dobila mesto poštne ekspeditrice pri pošti v Flattach.

Celovška gimnazija se seli že v tretji. Nekaj časa so imeli gimnazije šole v realki, potem v nemškem dijaškem domu in sedaj se gimnazija preseli na učiteljske.

PRIMORSKO.

V srbskem ujetništvu v Skoplju se nahaja Jožef Fegic, uradnik "Goriške leveže". Bil je nevarno obojen na legarju. Njegova žena ni dolgo dobila o njem nobenega poročila, a sedaj ji je sporočil, da ga odpeljejo kmalu v Beograd.

General Dankl. "Goriški list" opozarja na dejstvo, da je bil general Viktor Dankl svoj čas dijak goriške gimnazije. Leta 1865. je bil v prvi gimnaziji v I. oddelku. Rojen je bil v Vidmu, ker stoji tam "iz Vidma". Za l. 1866. ni šolskega izvestja. L. 1867. je bil Viktor Dankl v III. šoli in l. 1868. v IV. Od takrat ni njegovega imena več v izvestjih, gotovo je zapustil takrat srednjo šolo in šel v kako vojaško učilnico. L. 1868. so bili v IV. gimnaziji z generalom Danklom sledeči še sedaj živi gospodje: c. kr. gymn. ravnatelj Ivan Kos, čupnik v pokojni Fran Črv, ces. svetnik Ivan Mercina, čupnik Ivan Kos, nadučitelj v pokojni Josip Čopi, vikar v pokojni Anton Bratina in dvorni svetnik v pokojni Alojzij Fabjan.

Smrtnevarno bolan. Iz Trsta poročajo, da je profesor Matko

Mandič smrtnevarno bolan. Ko je bil še pri zavesti, je rekel: Žal mi je, da sedaj umiram, ne da bi videl usodo svojega dragega ljudstva v Istri. — Izguba Mandiča bo za Istro zelo velika.

Nesreča. 64letna Ana Valas iz Boveca je na potu v Trbižu sedla na voz, ki navedno vozi pivo. Blizu gostilne Zlatorog so se konji splašili in s sodi vred je padla na tla tudi omenjena žena in se tako pobila, da je v bolnišnici v Trbižu umrla.

V vojaški upravi. Težaški listi poročajo iz Pulja: C. kr. okrajno glavarstvo je objavilo razglas, ki postavlja občinska podjetja mesta Pulj, to je plinarno, elektrarno in vodovod, v vojaško upravo, ki ji na čeluje c. in kr. kapitan Teodor Škerl pl. Schmidtheim, Delavec in uradniki imajo v vsakem slučaju, ki bi se pripetil, ostati na svojem mestu, oziroma v službi, v kolikor že niso prekorčili 50ga leta starosti, ter so podrejeni vojnemu sodišču. Kot znak bodo nosili črno-rumene trakove na rokavih.

HRVATSKO.

Umrl je v Jaski dr. Gustav Gaj, izdajatelj spiritističnega glasila "Novo Sunce".

Policijska ura. Krème so v Karlovcu otvorene do 8. zvečer, gostilne do 11. in kavarne do 12. ponoči. Tedaj nastane v mestu polni mir.

Prizor iz vojne.

Četovodja 17. pešpolka, Jan. Oswald, piše:

Krenili smo proti sovražniku in za vest, da gremo v boj, nas je prešinila z novimi močmi in novim pogumom. Pozabljeno je bilo trpljenje prejšnjega dne, šali smo se, kakor bi šli na svatbo.

Bilo je jasno nedeljsko jutro in prvi solnčni žarki so se razlivali čez hribe. Imeli smo povelje sovražniku zapreti dolino; naša stotinja se je vspela na levo v breg, druge na desno. Naš oddelek, na čelu mu gospod poročnik Fiala in gosp. praporščak Vede- nec, je moral iti kot prvi, da po- išče sovražnika. Bili smo dobre volje in se šalili.

Ko smo dognali sovražnika, smo se razprostrli v rojno črto. Komaj smo to izvedli, že nas je obsul ogenj od vseh strani. Razdalja med nami in Rusi je zna- šala 30 korakov. Po zraku je vr- žalo in bučalo, granate in šrapne- le so lomile drevesa, krogle iz pušk so žvižgale in padale na go- sto kakor toča. Vnel se je boj na življenje in smrt.

Stal sem za nekim drevesom, ki je bilo kakor ustvarjeno za boj; bilo je nekoliko upognjeno, da sem se lahko udobno naslonil na- nj, zgoraj pa je imelo ob strani močnejši vej, med kateri sem po- ložil puško in streljal, streljal!

Gospod poročnik Fiala mi je po- dajal patrone, da je šlo še hitreje. Rusi so menili, da imamo na dre- vesu strojno puško, zato so na- perili semkaj posebno hud ogenj, ter se začeli v gručah vsipati pro- ti nam. Naenkrat začujem levo od mene bolesten krik. Hotel sem iti na pomoč in skočil izza drevesa.

Slišal sem še, ko mi je gospod poročnik zaklical: "Ostani tukaj!" A bilo je prepozno. Ne vem, kako se je zgodilo: slišal sem samo strel in se zgrudil; nato sem sko- čil pokonci in se ozrl po poročni- ku — ni ga bilo več. Kaj je bilo potem, ne vem. Zavedel sem se še, ko me je našel eden mojih mož in začel iskati, kje sem ranjen. Imel sem težko rano v trebuhu, ki sem jo pa, hvala Bogu, sedaj že domala prebolel. V trpljenju in bolečinah me je tolažila zavest da sem storil svojo dolžnost. —

Rad bi izvedel za naslov svojih dveh prijateljev FRANA PRI- MOŽIČ in JANEZA RUGELJ. Obadva sta doma iz Vrha pri St. Rupertu in bivata nekje v Clevelandu, O. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za nju naslov, naj mi naznani, ali naj se sama javita. — Joseph Rasperger, P. O. Box 533, Thomas, W. Va. (25-27-5)

Želim naznaniti svojem možu, doma iz Zarečja pri Ilirski Bi- strici, da mi je deklica umrla. Prosim ga, da se mi oglasi, ker mu imam sporočiti še druge važnosti. Če ve kdo izmed rojako- v in prijateljev za njegov naslov, prosim, da mi ga nazna- ni, dobi \$5 nagrade. — Ivana Janežič, 416 N. 8th St., She- boygan, Wis. (24-25-5)

SLUŽBO IŠČE

Slovenska, stara 19 let, želi slu- žbo za pomoč v kuhinji, v mestu ali na deželi, proti mesečni plači \$20 do \$30. Zglašiti se je pri: Ella Svetlin, c/o R. Slabjanja, 208-210 E. 6. St., New York, N.Y.

Rad bi izvedel za naslove vseh prijateljev, ki smo lansko leto skupaj delali v šumi v Black Mountains in državi North Carolina. Prosim, da se mi oglasite in pošljete svoje naslove, ker bi si rad z vami dopisoval. — Joseph Kollman, 38 Mountain St., Asheville, N. C. (24-26-5)

NAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Michi- gannu, Wisconsinu in Minnesoti sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik.

Mr. OTO PEŽDIR,

ki je pooblaščen pobirati naročni- no in izdajati tozadevna potrdila. Upravištvo "Glas Naroda".

POZOR, SLOVENKE!

Želim se seznaniti s Slovenko v starosti od 19 do 22 let. Imam stalno delo, dobro plačo in \$700 v gotovini. Na denar se ne ozi- ram. Pišite in če mogoče priložite sliko.

Jernej Šturm,

Box 46, Hewitts, N. C. (24-26-5)

Rad bi izvedel za naslov rojaka JOHN BONČINA. Sedaj dela v šumi nekje v West Virginiji. Če kdo ve za njegov naslov, ga prosim, da ga mi javi, ali naj se pa sam oglasi, ker mu imam poročiti nekaj posebnega. — Joseph Kollman, 38 Mountain St., Asheville, N. C. (24-26-5)

VABILO

na PLESNO IN ZABAVNO VESELICO,

katero priredi društvo sv. Barbare postaja št. 10 v Thomas, W. Va.,

dne 3. junija

na sv. Rešnjega Telesa dan

v Mike Bulich-evi dvorani, 2. St.,

Thomas, W. Va.

Vstopnina za moške 50¢, žen- sko so vstopnine proste. Začetek veselice točno ob 4. uri popoldne.

Na tej veselici bode igrala sloven- ska premogarska godba. Za iz- vrstno postrežbo bode dobro pre- skrbljeno.

Tem potom vljudno vabimo vsa sosedna slovenska društva ter ro- jake in rojakinje iz okolice, da se te naše veselice polnoštevilno udeležijo.

Na svidenje dne 3. junija! Odbor. (22-25-5)

Farme

v slovensko-hrvaški koloniji.

Ako želite kupiti farmo ali zemljo za farmo, ne kupujte prej, dokler se ne prepricate, kakšna prilika se vam nudi v slovensko-hrvaški koloniji v okolici Ashlanda v državi Wisconsin. Ta kolonija obstaja sedaj že šest let, ter je v njej kupilo farme že 150 slovenskih in hrvaških družin.

Slovinci in Hrvati, ki so naseljeni tukaj, imajo razna gospodarska društva, kojih namen je, da pospejujejo blago- stanje in napredek slovenskih in hrva- škikh farmerjev v oni okolici. Zato je dandanes lahko vsakemu našemu člove- ku prileti tukaj z gospodarstvom in to z majhnim denarjem. Pišite po naš list "Good's Colonist", kjer lahko podro- beje štate o tej koloniji. Pošljemo ga vsakemu zakonit, brez razlike, ako želi kupiti farmo ali ne.

Naslovite: The James W. Good Company

Dep. 54 Ashland, Wis.

OGLAS.

Cenjenim rojakom priporočam svoja

NARAVNA VINA iz najboljšega grozdja. Najboljše staro belo vino Ries- ling 10 gal. \$6.50, 27 do 28 gal. \$15.50, 50 gal. \$27.50. Staro rdeče vino Zinfandel 27 do 28 galon \$14, 50 galon \$25. Lansko belo vino 27 do 28 galon \$14, 50 galon \$25, rdeče vino 27 do 28 galon \$12.50, 50 galon \$22.50. — 100 proof močan tropinjevec 4 1/2 gal. \$12, 10 gal. pa \$25. Pri omenjenih cenah je všteti tudi vojni davek za vino. — Potovalni agent je ro- jak M. Žugel. S spoštovanjem S. JACKSE, Box 161, St. Helena, Cal.

Velika zaloga vina in žganja.

MARIJA GRILL

Proda a belo vino po 70c. gallon
črno vino po 50c.
Drožnik 4 gallon za \$11.00
Brinjevec 12 steklenice za \$12.00
4 gallon (sodček) za \$16.00

Za obilno naročbo se priporoča

Marija Grill,

5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio

DOMAČA NARAVNA OHIJSKA VINA

kakor DELAWARE, CATAWBA in CONKORD prodaja

JOSIP SVETE

1780-82 E. 28th St., Lorain, Ohio.

CONCORD RDEČE VINO

60c. galona.

CATAWBA BELO VINO

80c. galona.

Te cene veljajo od 25 galonov naprej, pri manjih na- ročilih cene po dogovoru. Pri teh cenah je vojni davek že vračunan.

Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je treba pridejati denar ali Money Order.

'KRACKERJEV' BRINJEVEC

je najstarejše in od zdravnikov priznano kot najboljšo sredstvo proti notranjim boleznim.

Cena za "BRINJEVEC" je: 6 steklenice \$ 6.50 12 steklenice 13.00

V ZALOGI IMAMO

tudi čisti domači TROPINJEVEC in SLIVOV- KA kuhana v naši lastni destilaciji.

Nasle cene so sledeče:

Tropinjevec per gal. \$2.25, \$2.50, \$2.75 in \$3.00
Slivovitz per gal. \$2.75—\$3.00
Tropinjevec zaboj \$ 9.00
Slivovitz zaboj \$13.00
"68" Rye Whiskey 5 let star, zaboj \$11.00

Rudeča Ohio vina per gal. 55c., 60c., 65c.

Catawba in Delaware per gal. 75c.—80c.

Za 5 in 10 gal. posodo računamo \$1.00, za 25 gal. \$2.00, za večja naročila je sod zastoj.

Naročilu naj se priloži denar ali Money Order in natančni naslov. Za pristnost pijače jamčimo.

The Ohio Brandy Distilling Co.

6102-04 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

PIŠITE PO ILUSTROVANI CENIK!

"IZVRSTNO!"

Tako se je še vsak izrazil kdor rabi brivski aparat, kar je pa tudi res, kajti s tem aparatom se zelo hitro in čisto obrijete in glavno je to, da se ne morete raniti.

Najbolj v rabi so aparati, kot ga vi- dite na sliki, stane samo \$1.00 s poštni- no. V 15-17 usnjati skatiji je poleg apa- rata tudi sedem najfinjših klin, ki so izdelane iz najboljšega jekla.

Denar pošljite po Postal Money Orderu ali gotov denar v re- gistriranem pisnu.

Naroča se pri:

Alois Adamič & Co.,

P. O. Box 1581, New York, N. Y.

PIŠITE PO ILUSTROVANI CENIK!

Kaj pravijo pisatelji, učenjaki in državniki o knjigi Berte pl. Suttner

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolajevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem z velikim užit- kom prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga zelo vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli....

Friedrik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madama Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sedanje- ga časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehoti pomisliti, da se bližajo človestvu boljši časi. Kratkotako: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovski: To knjigo bi človek najraje poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Štajerski pisatelj Peter Rossegger piše: Sedel sem v nekem gozdu pri Krieglach in sem bral knjigo z naslovom "Doli z orož- jem!" Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem začel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da

Senca meča

ROMAN IZ ČASOV NAPOLEONA I.

Angleški spisal Robert Buchanan. — Za Glas Naroda prevel G. P.

19

(Nadaljevanje).

— Strie, — je šepnila Marcela, ko sta stopila preko praga mestne hiše, — strie, Rohana ni tukaj!
— Proklete! — je zakričal korporal. — Morda je pa že notri! Korporal je vstopil v dvorano ter snel spoštljivo klobuk. Gnetel se je skozi ljudi ter vlekel Marcelo za seboj, dokler ni stal prav v ospredju.

Dvorana je bila velika. Na gornjem koncu, za veliko mizo, na kateri je stala usodepolna posoda za zrebanje, je sedel župan, — majhen, živahen možiček, — v družbi z drugimi magnati mesta ter enega linijskega častnika. Župan je izgledal kot vojak in na prsih so mu blestela odlikovanja. Za njim pa je stala cela vrsta orožnikov, vsi vzravnani kot sveče. Na koncu mize je sedel uradnik, z veliko odprto knjigo pred seboj, v katero je zapisoval imena onih, ki so bili izrečani. Na drugem koncu pa je stal razglav seržant Velike Armade, pripravljen, da čita na glas številke.

Vsaka vas in vsako selo je prišlo posebej v abecednem redu. Ko se je čitalo na glas ime vasi, so stopili mladeniči iz te vasi, kojih imena so bila v seznamu, bližje, osebno ali po zastopnikih ter so potegnili številke.

Če je kdo potegnil usodno številko, je ostalo le še eno upanje, da se reši. Nekako teden pozneje naj bi se vršila zdravniška preiskava in nepotrjene izrečane naj bi se zamenjale za one, kojih številke bi bile najbližje.

Število možkih, katere se je zahtevalo iz vsake vasi, je bilo določeno. Vsak, ki je prišel, je torej vedel, če je izrečen ali ne. Iz Kromlaix je zahteval Cesar petindvajset novincev. Kdor je torej potegnil kako številko do petindvajset, je bil izbran, dočim so bili oni, ki so potegnili nad to številko, prosti, seveda le v slučaju, da bi jih bilo vseh petindvajset potrjenih pri zdravniški preiskavi.

Možem iz Kromlaix ni bilo treba dolgo čakati, da so prišli na vrsto. Medtem pa si je ogledoval strice Ewen okoli, dočim se je Marcela še vedno ozirala za Rohanom, še vedno v upu, da vendarle pride.

Konečno je častnik pri mizi zaklical na glas:

— Kromlaix!

Možje iz Kromlaix so stopili naprej, dočim je seržant hitro prečital imena, vstevši ona Marcelinih bratov, Mikel Grallon-a, Jan Goron-a, in Rohana Gwenferna med dolgo vrsto drugih.

Družba v bližini korporala se je zganila in one, kojih imena se je prečitalo, se je potisnilo naprej. Korporal pa se ni pustil potisniti na stran ter je stal z Marcelo in njenimi brati prav v prvi vrsti.

Kot smo že povedali je bil strie Ewen zelo dobro znan in radi tega je seržant nekaj pošepetal častniku in častnik županu in vsi trije so se smejali.

— Dobro dan, korporal! — je rekel župan ter pokimal z glavo. Dobro je poznal svoje ljudi in ni bil eden istih, ki bi pregledal ali omalovaževal enega izmed Napoleonovih veteranov.

Korporal je odzdravil ter zardel ponosa, ko se je ozrl po svoji gručici.

— Dobrodošli, — je zopet rekel župan, — in vidim, da prinašate najboljšo darilo starega vojaka, — cel kup mladih fantov! Kdo pa je brhka deklica ob vaši strani? Nje gotovo ni v seznamu!

Vse se je zasmejalo in Marcela je zardela, dočim je korporal razložil:

— Moja nečakinja je, monsieur, in ti tu so njeni bratje. Njih imena so tudi v seznamu.

Župan je priklimal in stvar je šla naprej. Ime za imenom se je pokli calo in številko za številko se je prečitalo na glas, dočim je vsaki prišel nazaj od mize ter se zopet pridružil prijateljem. Mnogi so se vrnili veseli in nekateri onih, ki so potegnili usodno številko, so se še najglasnejše smejali, menda iz ravnodušnosti ali obupa.

— Alain Derval!

Alain je stopil naprej, potem ko je izročil Jannicku svojo pištal. Pozdravil je oblasti ter hitro segel v posodo. Potegnil je številko, jo prečital ter jo nato, ne da bi izpremenil obraz, izročil seržantu.

— Alain Derval — sto tridesedemdeset!

Alain je prišel nazaj z resničnim ali prisiljenim razočaranjem na obrazu.

— Pač moja sreča, — je zasepetal Marceli. — Rajše bi videl, da so me vzeli.

— Gildas Derval!

Velikanski dvojček tega imena je stopil naprej in vsi pri mizi so občudovali njegovo rast.

— Kakšen mož!

Korporal je pazil z veliko napetostjo, dočim je Gildas flegmatično potegnil svojo številko ter jo prečital. Ni bil videti vzradoščen. Skomignil je z rameni ter izročil list seržantu.

— Gildas Derval — šestnajst!

— Vive l'Empereur! je vzkliknil korporal, dočim je Marcela nalahno zakričala. Gildas je prišel nazaj in nič kaj vesel ni bil, ko mu je stisnil korporal roko. — Nič bi ne rekel, — je pripomnil, — če bi tudi Hoela vzeli.

— Hoel Derval!

Drugi dvojček je stopil naprej ter hitro segel z roko v posodo. Trenutek pozneje je objavil seržant:

— Hoel Derval — sedemindvajset!

Korporal se je vzravnal in Marcela je globoko zasopla. Hoel je bil videti neodločen. Številka je bila zelo dobra, če bi bili vsi prejšnji spoznani sposobni pri zdravniški preiskavi. To pa je bilo komaj mogoče. Hoel je prišel nazaj ter se pridružil Gildasu, nekoliko nerazgovorjen.

Nastal je kratek odmor in pisar je pridno pisal v knjigo. Marcela se je obrnila k strici ter zasepetala:

— Strie Ewen! — Zelo čudno je, da Rohana ni tukaj. Kaj je treba storiti! Osramočen bo in morda celo kaznovan!

Korporal je pomišljal ter konečno rekel:

— Preostaja le ena pot! — Jaz bom potegnil zanj!

Marcela je za trenutek povesila glavo ter rekla nato hitro:

— Ne, pustite mene! Obljubila sem mu to za slučaj, da bi on ne prišel.

— Corbleu! — je rekel korporal. — Pa se ti bodo smejali —.

— Tiho! — je rekla Marcela.

Zrebanje se je zopet pričelo in seržant je čital na glas:

— Jannick Goron!

Goron je stopil naprej iz množice, dočim so njegovo mater zadržali usmiljeni ljudje. Jan je bil zelo blede roka se mu je tresla, dasiravno komaj vidno. Potegnil je listič in ne da bi ga odprl, ga je izročil seržantu.

— Čitajte najprvo! — je rekel seržant.

— Mož se je ozrl proti materi, razgrnil nato list ter čital s tihim glasom:

— Dvesto!

— Jan Goron — dvesto! — je rekel seržant.

V oči so mu stopile solze veselja in stopil je nazaj k materi, ki je omedlela vspricho dobre novice. Ni je bilo duše v dvorani, ki bi zavidala dobro srečo ljubečemu in skrbnemu sinu.

— Mikel Grallon!
Ribič tega imena je stopil nervozno naprej, s klobukom v roki. Bil je blede kot zid in njegove majhne, lisičje oči so razodevale velik strah. Oblastim se je priklonil nekako servilno ter se obotavljal.
— Potegnite, — ga je opomnil seržant.
Grallon je bil že preje pri zrebanju ter je imel še vedno srečo. To dejstvo pa ni nikakor zmanjšalo njegovega strahu.
— Mikel Grallon — devetindevedeset!
Grallon se je umaknil nazaj v množico ter se je radostno ozrl na Marcelo kot da bi iskal njene simpatije vspricho velike sreče. Marcela pa je bila smrtnobleda in z očmi, uprtimi v posodo, je natihem molila.
Zopet je nastal odmor. Nato pa je bilo slišati, jasno in razločno, ime:
— Rohan Gwenfer!
Nihče se ni premaknil. Korporal se je ozrl v Marcelo in ona vanj.
— Kje je ta mož? — je vprašal župan ter dvignil pogled z mize.
(Nadaljuje se).

PHONE 248

Zastopnik
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt Street,
New York, N. Y.

Frank Petkovšek

Javni Notar (Notary Public)

718-720 MARKET STREET
WAUKEGAN, ILL.

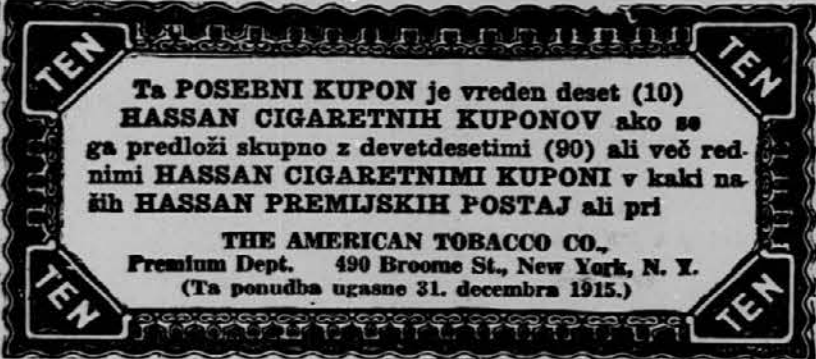
PRODAJA fina vina, izvrstne smotke
patentirana, zdravila.

PRODAJA vožne listke vseh prekomorskih črt.

POŠILJA denar v stari kraj zanesljivo in pošteno.

UPRAVLJA vse v notarski posel spadajoča dela.

ZASTONJ deset (10) HASSAN kuponov (IZREŽITE TA KUPON)

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Novo stensko mapo cele Evrope.

Cena ji je \$1.50.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite nam!

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

Najmodernejša TISKARNA "GLAS NARODA"

Izvršuje vsakovrstne tiskovine po nizkih cenah.

Dela okusna, izvrstno preveda v druge jezike.

Uniferno organizirana.

Posebnost so društvena pravila, okretajna, pametna, omilni deli.

Vse naročila pošljite nam!

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

HARMONIKE

Dober harmonikar mora imeti v sebi mnogo stvari, ki jih ne moremo popisati. Vse je potrebno, da se harmonika dobro igra. Vse je potrebno, da se harmonika dobro igra. Vse je potrebno, da se harmonika dobro igra.

JOHN WENZEL

1017 E. 62. St., Cleveland, Ohio.

Za slovenske grafofonske plošče, Columbia grafofonske, slatino in srebrnino obrnite se name.

A. J. TERBOVEC, Kans.

Frontenac, (7-11 v sob)

Za en dolar

dobite dnevnik "Glas Naroda"

SKOZI STIRI MESECE.

"Glas Naroda" izhaja v šestih dneh na 30 straneh. V njem najdete važne vesti vsakega dne, vesti iz stare domovine in zanimive povesti.

Vse osebe lista je organizirano in spada v strokovne unije.

Prosti nasvet in informacije priseljencem.

"The Bureau of Industries and Immigration" za državo New York varuje in pomaga priseljencem, ki so bili osepeljani, oropani ali s katerimi se je slabo ravalo.

Brezplačno se daje nasvete pri seljencem, kateri so bili osepeljani od bankirjev, odvratnikov, trgovcev z zemljišči, prodajalcev parobrodskih listkov, spremljevalcev, kažipotov in posestnikov gostila.

Daje se informacije v naturalizacijskih zadevah: kako postati državljani, kjer se oglašati za državljanske listine.

Sorodniki naj bi se sestali s priseljenci na Ellis Islandu ali pri Barge Office.

DRŽAVNI DELAVSKI DEPARTMENT
(State Department of Labor)
BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New Yorku: 20 East 29th St., odprt vsaki dan od 9. ure zjutraj do 5. popoldne in v sredo svačur od 8. do 10. ure.

POZOR ROJAKI!

Najbolj uspešno mazilo za ženske in moške lase, kakor tudi za moške brke in brado. Ako se rabi to mazilo, zraščajo v 6 tednih krasni, gosti in dolgi lasje, kakor tudi moškim krasne brke in brado in neko do odpadali in ne ovirajo. Revmatizem, kostbol ali trganje v rokah, nogah in križu v 8 dneh popolnoma odpravimo, rane, opekline, bube, ture, krasne in grinte, potne noge, kurje oči, bradavice, ozeblino v par dneh popolnoma odstranimo. Kdor bi moja zdravila brez uspeha rabil, mu jamčim za \$5.00. Pišite takoj po cenik in knjižico, pošljimo zastonj.

JAKOB WAHČIČ,

1092 E. 64th St., Cleveland, Ohio.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij-skih posestev vseh yelesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov. Na 20tih straneh in vsaka stran je 104 pri 134 palca velika. Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev. Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znakmah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo zaželeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

NAJBOLJŠA SLOVENSKO-ANGLEŠKA SLOVNICA

Prirejena za slovenski narod, s sodelovanjem več strokovnjakov, je založila Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Cena v platnu vezani \$1.00. Rojaki v Cleveland, O. dobe isto v podružnici Fr. Sakser, 1604 St. Clair Ave., N. E.

Compagnie Generale Transatlantique

(Francoska parobrodna družba.)

Otrokna črta do Havre, Pariza, Svico, Inomesta in Ljubljano

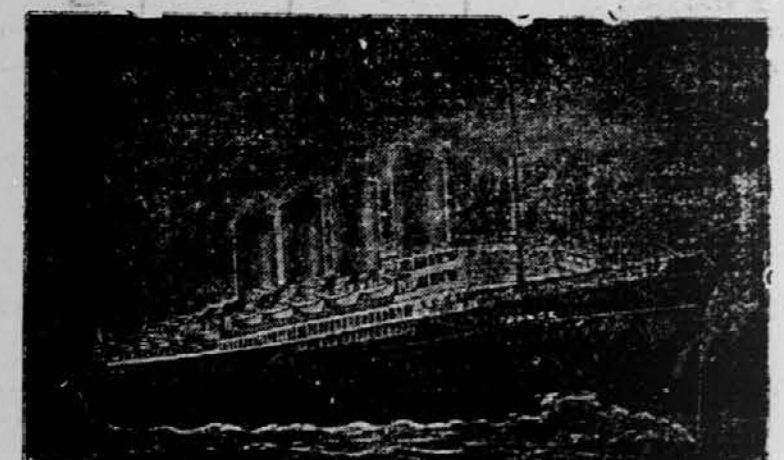
Poštali parniki so:

"LA SAVOIE"

"LA LOIRE"

"LA FRANCE"

"LA FRANCE"

Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK

corner Pearl St., Chesebrough Building.

Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK
corner Pearl St., Chesebrough Building.
Poštali parniki odplujejo vedno ob sredah in pristanišča New York, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepiral, da dosepejo denarne pošiljatve tudi sedit zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino.

100 K velja sedaj \$16.50 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.